

BISBAT DE
SANT FELIU DE
LLOBREGAT

B
U
T
L
L
L
E
T
I

[93]

BUTLLETÍ OFICIAL DEL
BISBAT DE SANT FELIU
DE LLOBREGAT

REDACCIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Secretaria General

PRODUCCIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Delegació Diocesana de
Mitjans de Comunicació

ADMINISTRACIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Administració Diocesana

C/ Armenteres 35

08980 Sant Feliu de Llobregat

Tel. 93 632 76 30 — Fax 93 632 76 31

butlleti@bisbatsantfeliu.cat

www.bisbatsantfeliu.cat

Subscripció anual 2020: 36 euros. Exemplars solts 10 euros.

Les subscripcions anuals es consideren per any natural

Disseny gràfic: Estudi Lluís Torres. Castellbisbal

Maquetació i Impressió: T.G.A, S.L. Barcelona

Dipòsit Legal: DLB 27939-2005

Í

T

BISBAT DE **E**

SANT FELIU DE

LLOBREGAT **L**

L

T

U

B

[
NÚM 93 (2020)
30 DE JUNY
DE 2020
]

SUMARI

199 BISBE DIOCESÀ**200 Escrits dominicals**

- 200 *El Vivent que crida a viure (3-5-2020)*
- 201 *El Llibre de la vida I (10-5-2020)*
- 202 *El Llibre de la vida II (17-5-2020)*
- 203 *El Llibre de la vida III. L'Ascensió (24-5-2020)*
- 204 *El Llibre de la vida IV. Pentecosta (31-5-2020)*
- 205 *La "nova normalitat" i la Trinitat (7-6-2020)*
- 206 *Oportunitat de creixement (14-6-2020)*
- 207 *La por (21-6-2020)*
- 208 *Glòria i petitesa del testimoni (28-6-2020)*

210 Cartes i exhortacions pastorals

- 210 *Nota davant la darrera disposició de l'autoritat sobre el manteniment de la fase o en el procés de "desescalada"*
- 210 *A Mons. Francisco Conesa Ferrer, Obispo de Menorca*
- 212 *Als preveres, diaques, religiosos i laics del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat*

215 Articles i altres escrits

- 215 *Refer la nostra societat, la nostra Església*
- 216 *Per a la memòria anual de Càritas diocesana 2019*

219 SECRETARIA GENERAL**220 Decrets**

- 220 *Decret 09/20. Creació del servei d'atenció a víctimes d'abusos sexuals*
- 221 *Decret 10/20. Ampliació de la validesa dels expedients matrimonials*

222 Nomenaments

- 222 *Nomenament parroquial*

222 Cúria

- 222 *Procés de reobertura dels serveis presencials de la cúria diocesana*

225 VIDA DIOCESANA**226 Crònica diocesana**

- 226 *MAIG*
- 227 *JUNY*

229 DELEGACIONS DIOCESANES**230 Mitjans de Comunicació**

- 230 *La vida es fa història*

231 Joventut

- 231 *Trobada +18: Tocats per la vida*

232 Vida consagrada

- 232 *Carta del delegat diocesà per a la vida consagrada*

233 Pastoral de la salut

- 233 *Carta del delegat amb motiu de la Pasqua del malalt*
- 234 *Orientaciones para acompañar y dar apoyo emocional y espiritual. Emergencia sanitaria Covid-19*

241 PASTORAL SOCIAL**242 Càritas diocesana**

- 242 *Plou sobre mullat. Reguerots i ferides*
- 243 *Ser a prop, a només dos metres*

245 DOCUMENTS**246 Província Eclesiàstica de Barcelona**

- 246 *Carta dels delegats de Catequesi sobre la setmana catequètica*

247 Conferència Episcopal Tarraconense

247 *Comunicat de la reunió n. 235*

247 *Comunicat de la reunió n. 236*

248 *Comunicat de la reunió n. 237*

249 Conferència Episcopal Espanyola

249 *Presentación de la Memoria de Actividades de la Iglesia 2018*

250 *El cuidado de la comunidad cristiana y el anuncio del Evangelio*

251 *El trabajo de la formación integral de personas*

251 *La responsabilidad de un patrimonio material e inmaterial*

251 *El compromiso con los demás, especialmente con los más necesitados*

252 *Memoria auditada y compromiso de transparencia*

252 *Agradecimiento*

253 Santa Seu

253 *Missatge del papa Francesc per a la 106a Jornada mundial del migrant i del refugiat*

256 *Missatge del papa Francesc per a la Jornada mundial de les missions 2020*

258 *Missatge del papa Francesc per a la IV Jornada mundial dels pobres 2020*

Bisbe diocesà

ESCRITS DOMINICALS

El Vivent que crida a viure (3-5-2020)

Recitem en el Credo que Jesús va viure, va morir i va ressuscitar “per nosaltres i per la nostra salvació”. És una manera de proclamar una veritat fonamental, és a dir, que tota la seva existència no va tenir cap altre sentit i finalitat que aconseguir el gran benefici a tota la humanitat, la salvació de tots. Tota la seva existència va ser un viure “per als altres”. És el que significa “estimar de debò”.

En concret, si avui el veiem ressuscitat, és perquè la seva resurrecció fa possible la nostra. Per això, cada vegada que, segons narren els Evangelis, s’apareix als seus deixebles el diàleg acaba en una missió: “aneu i proclameu, aneu i digueu, us envio, aneu i proclameu...”. Sempre “va somiar” amb aquest moment, l’enviament dels seus deixebles al món; és la conclusió del cicle de la seva vida aquí a la terra.

En temps pasqual diem: Jesús cerca cadascú convidant-lo a la fe i que així ressusciti amb Ell. Però això no podrà ser mai un fenomen individual: cada trobada amb el Ressuscitat, cada acte de fe en Ell, inclou una missió. Quina missió? Essencialment una única missió: portar endavant una existència com la seva, és a dir, viure “per i per als altres”. És com si ens digué: “veus com he viscut?, veus com he estimat?, ara has de fer el mateix”. Qui creu en Jesucrist

ressuscitat inicia una vida amb Ell i com Ell.

Tota trobada amb el Ressuscitat porta inclosa una crida fonamental a viure el seu mateix amor i les seves mateixes maneres d’estimar. D’això, en diem “la vocació fonamental”. És aquesta vocació que ens porta a preguntar-nos: “on i com estimaré com Ell? On i com donaré vida, la vida de ressuscitat, la vida que he rebut d’Ell, és a dir, on i com lliuraré la meva vida com va fer Ell?”.

Aquestes preguntes, que sorgeixen de la trobada amb el Ressuscitat, necessiten concreció. Perquè, si bé s’han de formular i respondre a l’interior, no poden quedar en aquesta vivència íntima, per molt necessària que sigui, sinó que demanen respostes visibles i concretes. Així va ser en la seva vida, en la dels seus deixebles de primera hora i en les vides de tots els que es van trobar amb Ell i el van seguir fidelment, és a dir, els sants.

Respondre aquestes preguntes significa trobar la pròpia vocació, la vocació especial i concreta de la vida personal.

En aquest punt hem d’advertir que la trobada d’aquesta vocació personal i concreta no esdevindrà autèntica, d’una forma o una altra, si en el procés de recerca no hi ha hagut el moment decisiu de la trobada amb el Ressuscitat. ¿Pot ser autèntica una vocació cristiana que no s’hagi preguntat on i com portar l’anunci de la Resurrecció? Com col·laborar en la “resurrecció del món” segons el disseny de Déu? Si la meua vocació en definitiva és donar la vida com va fer Crist, com i on em lliuraré, perquè el món visqui?...

Sembla que aquestes preguntes pertanyen a les vocacions anomenades “d’especial consagració” (religiosos, consagrats

en el món, sacerdots, diaques, etc.). És cert, però no poden faltar en cap batejat. Perquè neixen de la pròpia trobada amb Jesús ressuscitat, experiència que és a la base de la fe i del baptisme.

Cal una certa valentia per a qüestionar-se l'existència personal davant Jesús ressuscitat després de conèixer la seva vida i la seva mort. Però és l'única manera d'encertar aquella interpel·lació que van rebre els Apòstols de part de la gent; “Llavors, germans, què hem de fer? (Ac 2,37-38) Complim amb la nostra vocació.

El Llibre de la vida I (10-5-2020)

Tant per les circumstàncies difícils que ens toca afrontar, com pel fet de trobar-nos en ple temps pasqual, la idea de “vida”, “viure”, continuar vivint, no desapareix de la nostra ment i de la nostra boca. Encara que pocs gosen definir què entenem per “vida”. Fins i tot els qui utilitzen l'expressió “qualitat de vida”, no acaben d'explicar el que volen dir...

La Bíblia ens proporciona imatges força interessants i oportunes per a entendre molts aspectes de la nostra existència de fe. És el cas de la metàfora de “El Llibre de la vida”.

Tots voldríem estar inscrits en aquest Llibre. Però, què significa realment “El Llibre de la vida”? Espontàniament tendim a pensar que el “Llibre de la vida” és una mena de registre dels bons, que mereixen o tenen dret a la salvació, enfront dels dolents que són exclosos per no estar en les llistes. Però no ens imaginem Déu fent servir un sistema burocràtic de llistes i controls de bons i dolents.

En realitat, no estem tots salvats? Aquesta imatge del Llibre, que distingeix

els uns dels altres, no estarà equivocada? Hem estat cridats a ressuscitar amb Crist i a viure com a ressuscitats. Estem ja inscrits en aquest Llibre? Tenim garantida la salvació? Tal com varen preguntar a Jesús: “seran molts els que se salvaran...?” I altres qüestions més actuals i complexes: els inscrits en el Llibre ¿són els membres de l'Església, els creients batejats?; quants són?; com sabem els qui són i els qui no?

Un cop més, el llenguatge que usem per a expressar realitats de la nostra fe necessita ser explicat.

A Jesús no li agradaven les llistes. És conegut aquell passatge, que narra la queixa escrupolosa de Joan davant d'un que, sense formar part del grup que acompanyava a Jesús, feia servir el seu nom per a llençar dimonis. Jesús li va respondre: “No ho impediui. Qui no està contra vosaltres, està amb vosaltres” (Lc 9,50). En un altre context Jesús semblarà dir el contrari: davant l'excusa dels fariseus per a no reconèixer en Ell la mà de Déu que cura l'endimoniat, dirà “Qui no està amb mi, està contra mi. Qui amb mi no recull, escampa” (Mt 12,30).

Veiem Jesús com el Bon Pastor. I un bon pastor quan torna a la cleda, després de portar el ramat a pasturar, compta les ovelles un cop i un altre, per si en falta cap: es pot haver perdut o estar malalta o ferida!... En efecte fa un control, però en funció de la cura amorosa que li correspon. És més, explica quina és la característica, el senyal d'identitat de les ovelles que formen part del seu ramat: reconèixer, escoltar, la seva veu i seguir-lo... I per a més precisió dirà: “Tinc altres ovelles que no són d'aquest ramat... i escoltaran la meua veu i hi haurà un sol ramat i un sol pastor” (Jn 10,11-16). Es referia al ramat format per convertits a Ell, bàsicament pagans.

Hi ha, per tant, “una certa llista” que identifica: no tothom hi apareix. Però estar-hi inclòs, no depèn en realitat d’una “inscripció”, no identifica la mateixa llista, sinó una cosa molt més important: la relació personal i vital amb Jesús, estar amb Jesús, ser capaç de reconèixer i escoltar la seva veu, confessar la fe en Ell i seguir-lo.

Diem que en la Pasqua “ha triomfat la vida” i que la vocació, particularment la vocació d’especial consagració, és un lliurament de tota la vida. Quina vida? Aquella que posseeixen els qui estan en el Llibre. Amb el benentès que aquesta inscripció, més que un honor, és una tasca.

El Llibre de la vida II (17-5-2020)

Tota crisi produeix un efecte clarificador: posa al descobert el que hi ha de bo i de dolent en cadascú... Cada crisi és com un judici.

Estem segurs que Déu vol que “tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat” (1Tm 2,4) i que Jesús després de Pasqua va enviar els seus deixebles a predicar l’Evangeli a tots els pobles, sense distinció de raça, llengua, cultura i nació, batejant-los en el nom del Pare, del Fill i de l’Esperit. Alhora hem d’acceptar que no tots, després de conèixer l’Evangeli, arriben a creure i acceptar formar part del seu Poble. Més encara, hi ha persones que consideren un deure moral lluitar contra la fe i el Poble dels creients, com va profetitzar el mateix Jesús (cf. Mt 10.16ss.). Llavors, si algú es pregunta què passa amb aquestes persones, si consten o no en el Llibre de la vida, abans de res haurà de recordar que “només Déu ho sap”.

És una història que es remunta des de molt enrere. En els salms trobem que Déu

inscriurà en el “registre dels pobles” els pagans, siguin de la nació que siguin, com a “ciutadans de Sió”, els donarà una mena de carta de ciutadania (Sl 86, 5-6). Sió, per a nosaltres l’Església, serà universal, com una mare que engendra fills humanament diversos i al mateix temps units. Però, sempre pensant en el futur, aquest Nou Poble serà purificat, de manera que els falsos profetes, els fills de la mentida i de les tenebres, que abusen dels seus conciutadans, hauran de ser exclosos (cf. Ez 3,19). Un fet que ens costa admetre (perquè la misericòrdia de Déu és infinita), però que haurem d’acceptar, almenys com a possibilitat, si no volem considerar la justícia (per exemple davant els grans crims contra la humanitat innocent) com alguna cosa més que “un gènere literari”, una manera de parlar, sense repercussió en la realitat.

Segons l’Antic Testament, el resultat últim serà una resta, un poble purificat, un nombre de fidels que, gràcies a la seva fidelitat, la seva justícia i la seva humilitat, seran inscrits “com a vius”, destinats a viure per sempre (cf. Is 4,3).

Aquests, conseqüentment, seran els veritables inscrits en el Llibre de la vida, enfront dels qui no han fet més que assetjar i abusar del just i del pobre (cf. Sl 68,39). Els justos ja viuen a la terra com inscrits en aquest llibre. Continuaran sent lliures i per tant responsables de la seva destinació, però, si es mantenen fidels, els seus noms seran inscrits al cel. És la major glòria a la qual pot aspirar l’èsser humà, el motiu més gran d’alegria: una alegria més gran que constatar l’èxit de la missió (cf. Lc 10,20).

¿Com no alegrar-se d’un Poble, els membres del qual estan vivint ja com a ciutadans del cel? La mirada llarga que

projecta el Llibre de l'Apocalipsi permet de continuar vivint a la terra sense perdre la pau, amb ànim renovat, contagiament esperança. Perquè el destí victoriós dels fidels justos està assegurat (cf. *Ap* 3,5; 20,13)

Entre els primers cristians, dir a algú “veritablement estàs inscrit en el Llibre de la Vida” sonava com la millor felicitació. Era com una benaurança, una declaració gojosa, com les que va fer Jesús en el Sermó de la Muntanya. Però només Déu, amb la seva mirada de Pare just i misericordiós (cf. *1Pe* 1,17) sap qui està inscrit en el Llibre. A cadascun correspon resar amb el salmista:

“Anota en el teu llibre la meua vida errant, recull en el teu odre les meves llàgrimes, Déu meu” (*Sl* 55, 9).

El Llibre de la vida III. L'Ascensió (24-5-2020)

Hem de passar del llibre escrit al cel al llibre redactat a la terra.

Hem d'escriure el nostre propi “llibre de vida” amb el nostre dia a dia, amb la nostra biografia tal com és, amb tot realisme i autenticitat. Llavors, si hem viscut davant Déu i segons Ell, malgrat els nostres pecats i febleses, aquest llibre nostre esdevindria un testimoniatge lluminós del gran Llibre escrit pel dit de Déu, és a dir, del seu Esperit.

Els àngels el dia de l'Ascensió de Jesús, deien als deixebles: “què feu aquí plantats mirant al cel? Jesús tornarà”. És hora, doncs, de mirar també a la terra. I el mateix Jesús els havia dit: “rebreu l'Esperit Sant, sereu els meus testimonis fins a l'extrem de la terra” (cf. *Ac* 1,15s.). Així mateix els va donar aquest manament: “Aneu i anuncieu l'Evangeli batejant-los en el nom del Pare...” (cf. *Mc* 16,15).

Aquells deixebles de la primera hora, amb la Mare de Déu al capdavant, eren primícia dels inscrits: havien rebut el do immens, la gràcia de la salvació. Què significava això?, un privilegi, un premi, un honor? No exactament. Quedava clar que el “Llibre de la Vida”, en lloc d'un quadre o llista d'honor, es convertia en tasca, en missió. Perquè, tal com sabem, cada do de Déu comporta una vida conseqüent i una tasca, un servei. Així, el mateix “Llibre de la Vida” estava demanant la redacció d'aquests altres llibres personals que s'escriuen amb el cor lliure, sota el signe de l'obediència a la voluntat de Déu.

En efecte, els sants, en portar aquí a la terra una existència de seguiment fidel a Crist, amb les seves febleses i pecats, amb les seves llums i goigs, però havent triomfat en ells la gràcia, han escrit amb la seva vida un veritable llibre. És el seu testimoniatge.

Els van ser cercadors, molt conscients de la seva pobresa. Què era el que demanaven a Déu amb més freqüència? Que anotés en el Llibre, no els seus mèrits, sinó les seves llàgrimes, com feia el salmista (cf. *Sl* 55,9).

Alguns van posar per escrit el seu itinerari espiritual. Cap sant teoritza sobre la santedat sense al·ludir a com ell l'ha viscuda. Molts es van veure moguts a escriure la seva trajectòria de recerca i trobament amb Crist. Sant Gregori Nazianzè, en ple desterrament va escriure Sobre la seva vida, testimoniatge d'un pastor que sabia patir. Sant Agustí amb les seves Confessions, que lloant Déu es confiava a aquells “que l'estimaven”. Sant Ignasi de Loiola, que va reflectir la seva pròpia experiència en els seus Exercicis Espirituals, i molts altres, com Sta. Teresa de l'Infant Jesús,

amb la seva ben coneguda Història d'una ànima.

De vegades aquestes obres en les quals es descriu la pròpia experiència de vida “amb Déu” han estat titulades així: “El Llibre de la vida”. En aquests casos, la paraula “vida” té un doble sentit: d'una banda significa el camí existencial, la biografia, que indica l'itinerari concret de la persona cap a la santedat; d'altra banda, dona a conèixer, testimoniat, l'obra de Déu en aquesta persona: el gran regal de la vida divina atorgada i concretada en la seva història. Amb aquestes obres a la mà ningú no podrà dir que ser cristià és un canvi d'idees o una opció de lluita per una utopia nova...

Hi podem descobrir empremtes pròpies de la mà de Déu, és a dir, de l'Esperit Sant. Així podem dir que Déu “escriu” en les nostres vides perquè llegint-les, descobrim quina és la seva voluntat, el seu estil, la seva manera d'estimar transformant-nos.

El Llibre de la vida IV. Pentecosta (31-5-2020)

Si la nostra vida és com una pàgina en blanc, dues mans van omplint tots els seus espais buits amb un relat cada vegada més extens i apassionant: la mà de Déu, el seu Esperit, i la nostra mà, guiada per la nostra llibertat. Aquest relat comença en el moment en què vam creure i vam ser batejats. Les dues mans són certament desiguals, però cap de les dues anul·la l'altra. Quin serà el resultat, quan les nostres mans es deixin portar per la de l'Esperit? Justament en això consisteix la santedat.

Recordem dues grans místiques, cercadores, des de la seva conversió, de l'amor

de Déu en Jesucrist: santa Àngela de Foligno i santa Teresa d'Àvila. Ambdues van escriure el seu “Llibre de la vida”. Àngela de Foligno, laica franciscana del segle XIII, canonitzada pel papa Francesc al 2013. La seva obra en dues grans parts, el Memorial i les Instruccions, conté l'itinerari vital de la santa des de la seva conversió, en recerca amorosa de la humanitat de Crist, la seva unió i identificació amb Ell. Descriu una trajectòria marcada per la pobresa, el sofriment, la llum i el goig, que assaonaven la seva existència. Al seu voltant es va formar un cercle de deixebles.

De manera semblant escriu Santa Teresa d'Àvila el seu “Llibre de la vida” (o simplement “La Vida”). Una espècie de miracle en la comunicació, consistent a posar la bellesa del llenguatge humà al servei de la bellesa del misteri viscut. Com diu un gran especialista en la seva teologia, “era un fruit agònic per posar nom a allò innumerable, pont treballósament construït cap a la llum”. El llibre de la seva vida, venia a ser el llibre de la vida, és a dir, el llibre en el qual es descriu el camí cap a la plenitud d'amor en Jesucrist.

És molt important descobrir la semblança dels camins de totes dues dones, perquè palesa la idea de la constant “gramàtica” de Déu, de la seva manera d'obrar en cadascú i en la història.

El resultat de l'escriptura sempre és original; no hi ha una vida exactament igual a una altra. Però la gramàtica de Déu, podem dir, la manera com escriu l'Esperit Sant en la nostra pàgina en blanc, obeeix a unes constants essencials, que es repeteixen. No és estrany, ja que procedeixen del model de tota vida cristiana, que va ser Jesús de Natzaret... Jesucrist és el Verb – Camí – Veritat – Vida: no hem de fer cap

altra cosa que viure'l a Ell. L'Esperit Sant és l'Esperit de Crist i el seu llenguatge és el mateix, en Ell i en nosaltres. Més encara: en nosaltres només és de Déu el que podria ser de Jesucrist.

Així doncs, assenyalem algunes de les constants de la gramàtica de Déu:

- Sempre demana creure en Jesucrist i estimar-lo absolutament. El tracte d'amor directe amb Ell mai no deixa de ser el centre, on nien i viuen uns altres amors
- Sempre tracta en comunió de germans, mai en solitari.
- Sempre crida a integrar el sofriment com a element fonamental vinculat a l'amor.
- Sempre segueix els camins de pobresa, la que radica en el cor, i és manifestada en signes externs.
- Sempre desencadena una irradiació d'alegria i d'amor humà al seu voltant.
- Sempre fuig de les mitjanies i cerca les opcions radicals i profundes.
- Sempre treu de la prostració mitjançant el perdó i l'esperança.

I moltes altres constants de la seva gramàtica... Què pot impedir que cadascun de nosaltres escriguem el nostre propi "Llibre de la vida"? Més encara, ¿no serà una obligació escriure'l, tot i que només sigui amb fets i paraules?

La "nova normalitat" i la Trinitat (7-6-2020)

Estem entestats a construir "una nova normalitat" un cop superada la crisi de la pandèmia. Nosaltres volem parlar de la Trinitat. Algú dirà: "Què té a veure la construcció d'una nova normalitat amb el misteri

de la Trinitat?" Cal entendre què significa una cosa i l'altra.

En efecte, quan parlem de "nova normalitat", què volem dir?: un nou ordre social?, un altre sistema productiu?, noves normes o protocols sanitaris i de convivència?... Cadascú sabrà què vol dir. Tothom esperarà alguna novetat que ens faciliti evitar una altra pandèmia. El cristià, que sempre va a allò més profund i fonamental, pensa en la novetat radical de "l'home nou". És d'aquest home nou, d'on neix tota altra novetat veritablement valuosa.

D'altra banda, quan parlem del misteri de la Trinitat, què volem dir? Entre bromes o seriosament, solem subratllar la seva incomprendibilitat, la seva llunyania, la seva complexitat. Això fa que molts tractin aquest misteri deixant-lo a un costat, com una cosa que simplement cal suportar perquè ho diu l'Església... Tot i així, la Trinitat, que Déu sigui un sol Déu, Pare, Fill i Esperit Sant, és quelcom absolutament decisiu per al nostre món, per a la nostra història personal i social. Creure en la Trinitat i viure en contacte d'amor amb Déu, Pare Fill i Esperit Sant, és estar vinculat a la font de tota la vida; perquè de la Trinitat, en va sortir la creació, la salvació i la glòria de tot el món.

Tot aquest humanisme que la pandèmia ha despertat en molts; aquesta solidaritat, aquests bons sentiments, aquesta recerca del progrés i de la justícia, aquesta defensa dels drets, aquesta ajuda als més pobres, té la seva font última en l'amor trinitari. Si aquest humanisme és totalment net, gratuït, veritable; si està acompanyat per totes les altres virtuts i de l'amor més entregat, direm que en ell talment hi ha l'acció de Déu: en ell es manifesta la providència de Déu Pare, la presència de Jesu-

crist, l'acció de l'Esperit Sant. Sens dubte hi és i es manifesta, almenys parcialment.

Existia el costum de fer el senyal de la Creu sobre un mateix alhora que es deia “en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant”, quan es començava el dia, en sortir de casa o en iniciar una tasca important. Potser el sentiment que animava aquest gest era el d'invocar la protecció de Déu. No està malament. Però el seu sentit és molt més profund. Ha passat a la litúrgia, com a primer ritu: som convocats en nom i per acció de la Trinitat. També com a últim ritu: som beneïts i enviats pel Pare, el Fill i l'Esperit Sant (independentment de les precisions litúrgiques). Perquè la Trinitat abraça tota la vida: d'ella neix i en ella troba la seva plenitud.

Així, tot el que vivim i fem, com per exemple la reconstrucció de “la nova normalitat”, ha de tenir el seu fonament i el seu model en l'amor trinitari: un amor que no s'esgota, un amor concret, un amor que salva les distàncies insalvables, un amor que reuneix el més divers, vincula allò radicalment diferent, un amor incondicional...

Una vida concreta que neix d'aquesta font d'amor, no es veu només en les comunitats de fidels o de persones consagrades, s'ha de veure també plasmada en la vida social, en l'economia, en la cultura, en la ciència, etc. És la gran aportació de la fe cristiana al món. Tots els sants van crear en ells mateixos i al seu voltant una nova humanitat. El gran obsequi que fem des de la fe al món és precisament la Trinitat.

Oportunitat de creixement (14-6-2020)

“Les crisis poden esdevenir oportunitats de creixement”. Així pensen persones as-

senyades, que ens donen bons consells. Els cristians i la tradició jueva, no necessitem que se'ns recordi aquesta gran veritat: al llarg de tota la Història de la Salvació, durant segles, el Senyor ens ha anat educant d'aquesta manera.

Ens sentim cridats a ser constructors del futur, això sí, comptant amb el Senyor. Ens imaginem que som arquitectes d'una nova societat. És exagerat. Però, vulguem o no, el demà és a les nostres mans.

En el sector de la construcció és coneguda la qüestió de si és millor, més ràpid i barat, enderrocar i construir de nou o reformar l'antic. Naturalment, tot dependrà de l'estat en què es trobi l'edifici vell i del resultat que es desitgi obtenir.

Però la paràbola ve a tomb, perquè aquesta és precisament la qüestió que avui se'ns planteja. La crisi que vivim no és només sanitària, sinó també social i econòmica i va acompanyada per conflictes polítics que no semblen afavorir una solució ràpida i eficaç. ¿És qüestió per tant de realitzar algunes reformes de detall, o cal anar més a fons? ¿N'hi ha prou amb introduir noves lleis i protocols o hem de plantejar-nos qüestions més serioses, com ara quin sentit té l'economia i la política, quin és l'objectiu de la nostra convivència, què es desitja aconseguir amb el progrés tècnic, quins valors hem d'aconseguir i quins tenen prioritat, on queden la dignitat, la justícia social, la família, i moltes altres qüestions...? És com aprofundir en els fonaments de l'edifici. Les esquerdes, la deterioració de l'edifici es deuen generalment a problemes seriosos dels fonaments. Encara que no se solen abordar perquè estan amagats o, simplement perquè no se sap o no es vol entrar en problemes de “fonament”.

Alguns, que viuen només de la imatge, creuen que amb quatre retocs a la façana tot se soluciona. És un engany. Ja sabem que no podem començar absolutament de zero. Però sí que podem almenys revisar els fonaments!

El diagnòstic de la crisi ha de detectar els problemes que hi ha en els fonaments. Han de ser reformulats, reafirmats, i tractats obertament. Posem alguns exemples:

- Les mesures econòmiques per a sortir de la crisi no poden ser solament tècniques, sinó sobretot polítiques. I les polítiques han de manifestar quin sentit té per a elles el diner, el progrés, la riquesa en general. En definitiva, que diguin què té la prioritat, si la productivitat o la igualtat social: que reconeguim les raons per les quals s'opta per l'un o l'altre d'aquests extrems.

- Les lleis educatives han de basar-se en principis fonamentals, no sols sobre els mitjans, sinó sobre el sentit de la mateixa educació, el dret fonamental a exercir-la, el paper subsidiari de l'Estat, el model d'humanitat que es desitja transmetre a les noves generacions, etc.

- Les reformes sanitàries han de fundar-se sobre el deure (dret) del poder polític, al qual s'han de demanar responsabilitats i reconèixer els seus assoliments, o cal comptar amb una mena de responsabilitat compartida.

Així podem repassar tots els aspectes bàsics d'una autèntica reforma social. Es veu que en tots i cadascun d'ells hi ha fonaments que hem de revisar. En una democràcia constantment s'ha de parlar d'això. Aquí la fe cristiana vol tenir la seva veu: la Doctrina Social de l'Església, o aplicació de l'Evangeli de Jesucrist a la vida

social, no tindria sentit si no fos la nostra orientació i guia.

La por (21-6-2020)

Entre els obstacles que hem de superar per a dur a terme la gran tasca de reconstruir la convivència, l'economia, la cultura, després de la pandèmia o sortint-ne simultàniament, és la por.

Hi ha una por que resulta útil per a molta gent. És coneguda l'expressió en boca de pagesos experimentats: "La por guarda la vinya!" Sincerament creiem que no podríem viure en societat si la por no entrés a formar part de la vida quotidiana. ¿Què detindria a un violent, un aprofitat, un opressor sense escrúpols, un malversador, un mentider... si no existís la por a una sanció? ¿Compliríem les normes de trànsit si no tinguéssim por de la multa? Som així de fràgils. Els governs dictatorials i totalitaris ho saben molt bé.

Una altra cosa és la por patològica, que paralitza i anul·la la llibertat creadora, l'embranchida necessària per a viure. Llavors se solen oferir dues vies per a superar la por: convèncer-se que l'amenaça no és poderosa o adquirir consciència de poder, guanyar seguretat en un mateix, en els recursos de poder que es té a l'abast. Encara que aquesta pandèmia ha tirat per terra moltes seguretats d'aquest mena i sembla que sostenien una falsa estabilitat...

La por entra de vegades en l'experiència religiosa, quan es tracta amb una imatge d'un déu més temut que estimat. Això no és cristià. Si algun cop determinades tendències, malalties, fins i tot mal intencionades, han utilitzat la por, barrejant-la amb l'experiència religiosa cristiana, han traït i abusat de la fe a la qual ens

cria Jesucrist. Una de les esclavituds de les quals ens ha alliberat Jesucrist és la de la por. “Què podrà apartar-nos de l’amor de Crist?” (*Rm 8,35ss.*)

Ens agradaria saber quantes vegades Jahvè s’acosta a algun elegit (com ara, un profeta; o la Mare de Déu) i el saluda amb l’expressió “no tinguis por” i quantes vegades diu el mateix a deixebles abans i després de la Resurrecció, “no tingueu por, soc jo”.

Més encara, l’autor de la Carta als Hebreus assenyala com la característica distintiva de la Nova Aliança inaugurada per Crist el fet que Déu no s’hi revela com al Sinaí, amb foc ardent, foscor, huracà, etc. i amenaces de mort a qui toqués la muntanya... (cf. *Hb 12,18-26*), només una brisa suau pot denotar la presència de Jahvè. I a la Primera Carta de Sant Joan se’ns diu: “On hi ha amor no hi ha por, ja que l’amor, quan és complet, treu fora la por. La por i el càstig van junts; per això només té por el qui no estima Déu plenament” (4,18).

Certament existeix la virtut del “temor de Déu”. És un dels dons de l’Esperit Sant. I molt important, ben cert. La virtut del temor de Déu és aquella actitud i vida de saber situar-se davant del Déu, Pare de Jesucrist i nostre, que ens permet d’evitar “posar Déu al nostre servei”, com si fos el pare paternalista i consentidor que sembla ser el servent del seu fill tirà; o evitar projectar sobre Ell les nostres idees”. Per contra, el temor de Déu ens diu que som nosaltres els qui hem de escoltar-lo, fer el que ens demana per al nostre bé.

L’oració paradigmàtica, que ens va ensenyar Jesucrist, el Parenostre, és la màxima expressió de l’amor – temor de Déu. És l’oració dels fills lliures, enfront de l’oració dels esclaus sotmesos a la por.

És aquesta llibertat en el fons i en l’horitzó la que ens permet viure cada dia sense por a res ni a ningú. És un do immens que hem de demanar a l’Esperit.

Glòria i petitesa del testimoni (28-6-2020)

El deixeble – testimoni de Jesucrist experimenta diverses pors.

Una d’elles, més que por, és el temor reverencial vers el misteri que ha de testificar. És el temor que experimentava Isaïes quan va rebre la missió de ser profeta: ¿com poden parlar de tu els meus llavis impurs? (cf. *Is 6,1-8*). Ben mirat, exercir de testimoni del misteri és una gosadia. Si ens mantenim com evangelitzadors i testimonis és sols perquè hem estat enviats i l’Esperit ens acompanya. El testimoni se sent massa petit per a portar i comunicar un misteri tan gran.

Però hi ha una altra por més freqüent i també més complicada. És la por que sent qui confessa la seva fe, o en dona raó, tement una reacció adversa dels qui el miren o l’escolten. Una por que indueix a témer la crítica, la burla, una certa solitud, la pèrdua de valoració social, ser “etiquetat”, etc. Alguna cosa semblant pressentia Jesús quan, coneixent la feblesa dels seus deixebles, els va dir: “no tingueu por dels qui poden matar el cos però no l’ànima”. Segons sembla, alguns deixebles pensarien que també perdrien l’ànima, si solament hi radicava l’honor, el bon nom, l’èxit...

La veritat és que ha penetrat en l’imaginari social una imatge negativa de l’Església i de la fe. Els nostres errors i pecats, que reconeixem humilment, hi tenen quelcom a veure. Però ells sols no poden expli-

car aquella imatge negativa. L'Església ha donat, i continua donant un bon testimoni, a l'altura de ser testimoni de Crist, al costat dels més necessitats en situacions de sofriment humà. Però hi ha una mena de consigna, no sabem si explícita o sobreentesa, en els mitjans de comunicació "més o menys oficials", consistent a silenciar qualsevol obra bona de caràcter social realitzada per l'Església o per membres creients com a tals. Les notícies que aquests mitjans troben repetidament en l'Església solen ser errors o escàndols. Potser cotitzen bé en el mercat de la informació... o potser hi predominen criteris ideològics...

És un fet quotidià, però que mereix ser aprofundit en un altre moment.

La fe en Jesucrist ens allibera de la gran esclavitud de la por. No hem d'oblidar que Jesús ens va manar que "no sàpiga la teva mà esquerra el que fa la teva dreta". Al contrari, ho hem de recordar sempre, encara que en un altre context (per exemple davant un perill de fariseisme). Però també ens va dir que hem de ser sal i llum, i tot el que hem escoltat a cau d'orella haurà de ser anunciat obertament, i que hem d'anar i anunciar a tothom l'Evangelí...

El bon testimoni de Jesucrist porta en si mateix un tresor. La seva grandesa no sols consisteix en el fet d'haver estat enviat. La seva mateixa fe, la saviesa continguda en el misteri de vida que ell coneix, creu i desitja transmetre, és el tresor que necessita la humanitat empobrida. Testificar la fe és enriquir el món. És contribuir a la salvació del món. El cristià temorós i pusil·làtime no ha arribat a copsar i gaudir del gran tresor que és la Bona Notícia de l'Evangelí.

Alhora aquest bon testimoni no podrà oblidar mai que, si porta en si mateix

aquest gran tresor és perquè Jesucrist no es va avergonyir de ser servit en el món amb un instrument tan feble i inapropiat. La feblesa, inclosa la feblesa moral, acompanya sempre la transmissió de la fe. Els sants, grans testimonis, també van ser pecadors, només que va vèncer en ells aquella llibertat que brolla de la salvació de Crist.

CARTES I EXHORTACIONS PASTORALS

Nota davant la darrera disposició de l'autoritat sobre el manteniment de la fase o en el procés de “desescalada”

Sant Feliu de Llobregat, 8-5-2020

Benvolguts en el Senyor:

Donada la situació canviant i imprevisible que vivim a causa de la pandèmia, ens mantenim en aquella disposició pastoral que cerca en cada moment el que entenem que és millor per al nostre Poble de Déu.

Acabem de saber que l'autoritat sanitària encara manté en fase o les zones de Catalunya que corresponen al territori de la nostra Diòcesi.

Per tant, pel que fa a la nostra activitat pastoral i litúrgica això significa que seguim regint-nos per les normes que hem mantingut fins ara en la Fase o: “Mantenim la situació actual en Fase o. Culte sense poble. Atenció religiosa personalitzada, posant esment especial als que han perdut persones estimades.” (Us adjuntem de nou la Nota i indicacions de la Conferència Episcopal Espanyola que us vam comunicar el passat dia 30 d'abril de 2020).

Alguns aclariments per a la pràctica concreta:

Aquesta norma permet l'estada de persones i l'atenció personal individual en els temples, guardant sempre les normes d'higiene i de seguretat ja establertes. Res

no impedeix que el conjunt de les persones que siguin al temple facin qualsevol tipus de pregària en comú.

El que aquesta norma pretén és que no es creïn grups que, a causa de la interacció dels membres provoquin risc greu de contagi. Per això el que es prohibeix és convocar o cridar a formar grups per celebrar un acte litúrgic o de pregària en general.

Mentrestant anem fent els preparatius per a la Fase 1 i següents, per poder actuar eficaçment quan l'autoritat sanitària vagi disposant els canvis de fase.

Amb la meva benedicció i pregària, continuem creixent junts “...fins a la talla pròpia de la plenitud de Crist” (Ef 4, 13).

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat*

A Mons. Francisco Conesa Ferrer, Obispo de Menorca

Sant Feliu de Llobregat, 25-5-2020

Excmo. y Rvdmo. Sr. D. Francisco Conesa Ferrer

Obispo de Menorca

Carrer de Cal Bisbe, 8

07760 Ciutadella de Menorca

Estimado en el Señor,

He recibido tu carta del pasado 4 de mayo de 2020, en la que me informas del inicio, en la Diócesis de Menorca, de la Causa de Canonización por martirio de los sacerdotes diocesanos inmolados *in odium fidei in odium Ecclesiae*, en la persecución religiosa subyacente en la Guerra Civil de 1936-1939.

El martirio de un hijo de la Iglesia es un don inestimable de Dios con su Iglesia y la

instrucción de una Causa una ocasión que concede a la Diócesis para revisar y conocer su historia, reconocer en ella su mano providente e implorar el don de su misericordia y caridad.

En la misma carta también me comunicas la referencia del sacerdote, Rvdo. Sr. D. Bartolomé Pons Sintes (1888-1936), incardinado en la Archidiócesis de Barcelona y siendo su último destino, antes de su martirio el día 29 de julio de 1936, el de regente de la parroquia de Sant Genís de Pacs del Penedès, población que des de 2004 forma parte de la Diócesis de Sant Feliu de Llobregat. Y, a su vez, la autorización para incluir su nombre en el grupo de sacerdotes de la Diócesis de Menorca que será presentado a la Congregación para las Causas de los Santos, para incoar la Causa de canonización.

Es también para nuestra Diócesis de Sant Feliu de Llobregat, un motivo de júbilo y acción de gracias a Dios por este fiel testimonio. Me uno a la acción de gracias y a júbilo de vuestra Diócesis de Menorca, por los que serán, previo juicio de la Iglesia, nuevos beatos, mártires e intercesores nuestros ante la misericordia de Dios.

Por todo lo mencionado ut supra, nada obsta, por mi parte, para que en la Diócesis de Menorca, se pueda proceder a la incoación de la Causa de Canonización por martirio del Rvdo. Sr. D. Bartolomé Pons Sintes, nacido e incardinado en vuestra Diócesis. Y concedo mi autorización, tan amplia como en Derecho se requiera, para las actuaciones necesarias.

Ya me dirás si quieres disponer de reliquias de Mn. Bartomeu, pues en el tiempo oportuno realizaríamos las pertinentes gestiones.

Recibe un sentido y fraternal saludo,

*+ Agustín Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat*

Aprovecho la ocasión para adjuntarte de algunas referencias sobre el Rvdo. Sr. D. Bartolomé Pons Sintes que me ha comunicado nuestro delegado para la Causa de los Santos, Mn. Àlvar Pérez:

Mn. Bartomeu, como era conocido y llamado por sus feligreses, fue un claro ejemplo de la Caridad pastoral del Buen Pastor. De familia humilde y, en muchos momentos, necesitada por la pérdida de trabajo de su padre.

Su vida ministerial estuvo marcada también, ya desde sus inicios, por la miseria y el hambre. Sus múltiples beneficios y oficios eclesíásticos en su ciudad natal, no le permitían ni su sustento personal, ni el de sus familiares que con él vivían. Circunstancia que le llevó a emigrar, junto con sus padres y hermana menor y con permiso de su Ordinario, a Uruguay. Allí entró en contacto con gentes muy sencillas y pobres, en todos los aspectos. Sin medios de locomoción, con míseros bienes económicos y escasos alimentos, tenía que recorrer a pie los doce kilómetros de su dilatada parroquia para atender a sus feligreses. Nunca le vio nadie una cara triste o un ceño fruncido, ni nadie oyó de sus labios una palabra de hastío. Siempre dispuesto a darse, sin esperar nada a cambio. La precariedad familiar en Mahón marcó poderosamente su personalidad. ¡Dios sobre todo! ¡Dios proveerá!, eran sus exclamaciones habituales, como haciendo suyas las palabras de Santa Teresa, la santa andariega: ¡Sólo Dios basta! A pesar de todo sufría por no poder atender debidamente a sus padres

y hermana. En Uruguay a su madre se le quebrantó la salud a causa de la altitud, del clima y de la distinta alimentación a la que estaba acostumbrada en Menorca. Por esta circunstancia decidió regresar a España, solicitando al Obispo de Menorca quedarse en Barcelona, donde su hermana estaba casada.

En Barcelona capital estuvo poco tiempo y siempre en barrios obreros, entre ellos el de Poblenou. Un barrio marcado por sindicatos izquierdistas y la CNT y la FAI. Allí empezó a conocer los sinsabores del anticlericalismo. Pero allí fue también donde ejerció su ejemplar caridad cristiana con las familias de obreros que malvivían a causa de los bajos sueldos que percibían por muchas horas de trabajo. Mn. Bartomeu ayudaba a quien lo necesitaba, sin tener en cuenta su práctica religiosa o sus ideas políticas. Así como él pasó hambre y necesidad, sabía que aquellos obreros también tenían necesidad y tenían que comer. Y esa fue la regla que aplicó toda su vida: la caridad no juzga, la caridad se entrega sin esperar contraprestación, aunque a veces no sea comprendida o tenida en cuenta y se vuelva contra uno mismo. Los siguientes destinos pastorales fueron en parroquias rurales: pueblos pequeños de montaña, en pleno Montseny. En uno de ellos, Campins, le sorprendió la violencia popular anticlerical de la proclamación de la República. Lo explica él mismo en su Dietario, que llevó hasta el día de su huida de Pacs del Penedès. Una turba, con evidentes signos etílicos, armados y con teas encendidas llegaron hasta su parroquia con ánimo de prenderle fuego y matar al cura. Afortunadamente, después de vociferar, amenazar e insultar al párroco, se dispersaron.

Su siguiente destino pastoral ya fue el de Pacs del Penedès, en cuyo cargo sublimó su ministerio y su vida derramando su sangre, después de un largo martirio, el 29 de julio de 1936, fiesta de Santa Marta. Abandonado su cadáver con un disparo en la cabeza, en el término municipal de Sant Pere Molanta, por caridad cristiana, quienes le hallaron, le dieron sepultura en el cementerio de Sant Cugat Sesgarrigues, en cuya sepultura permaneció, bien identificado, hasta el traslado de los restos a su parroquia de Sant Genís, de Pacs del Penedès, en donde reposa hoy.

Aunque ha transcurrido tanto tiempo de aquellos hechos, su recuerdo sigue vivo en Pacs, sobre todo en las personas más mayores, a la par que su devoción privada hacia el que consideran mártir y padre de los pobres y que fue asesinada únicamente por ser sacerdote.

Desde el 10 de agosto de 1998, sus venerables restos reposan en la Iglesia parroquial de Sant Genís, de Pacs del Penedès, a petición repetida de los feligreses de Pacs y de su párroco, Mn. Josep Cortada, fallecido el pasado mes de abril.

Als preveres, diaques, religiosos i laics del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat

Sant Feliu de Llobregat, 8-6-2020

Estimats germans,

Permeteu-me aquestes breus lletres, que volen acompanyar els avisos i notificacions d'actes que resten pendants, un cop superada l'etapa més restrictiva del confinament exigít per la pandèmia de la Covid-19. Malgrat els canvis de fases, no hem superat encara la crisi; caldrà continuar estant atents a les indicacions de

l'autoritat sanitària, mantenint la distància i les altres mesures, malgrat l'augment de l'aforament en els nostres temples i activitats pastorals.

Em faig ressò en primer lloc del desig, que tots compartim, de veure'ns i saludar-nos com a germans que s'estimen i anhelan els signes visibles de germanor. Si Déu vol, tindrem l'oportunitat de fer-ho en el marc més adient, és a dir, en les celebracions litúrgiques, quan la comunitat es troba a si mateixa en la comunió de l'Esperit.

Els actes que aquí s'indiquen esdevindran oportunitats de revifar els ànims. Els obstacles i les dificultats que hem viscut i encara tenim davant són importants. Però permeteu-me recordar alguns missatges que considero oportuns, quan en moltes parròquies i comunitats es reprèn l'activitat pastoral.

En primer lloc, que les paraules de Jesús “no tingueu por, tingueu confiança, jo he vençut el món” (*Jn 16,33*), ressonen constantment en el nostre cor i el seu Esperit ens empeny constantment a creure, esperar i estimar.

En segon lloc, que la mirada que l'Esperit dirigeix vers les crisis i els sofriments, tot i ser ben realista, descobreix en les mateixes dificultats grans possibilitats de creixement, de progrés humà i espiritual. És la manera com ens porta la mà de Déu, així madurem i així avança l'Església.

En tercer lloc, que aquesta mirada de l'Esperit s'encomana en el diàleg d'amor arrelat a la vida que és la pregària: els entrebancs esdevenen reptes que Déu ens posa davant la nostra capacitat de lluitar i caminar amb esperança.

En quart lloc, que els actes programats, com els que vindran, si Déu vol, ja el proper curs són comunitaris, la qual cosa ens

recorda, un cop més, que som comunió i així hem de caminar sempre.

Tindrem ocasió d'aprofundir en aquestes i altres consideracions. Mantinguem el bon ànim per romandre en el servei fidel al Senyor.

Que Déu us beneeixi. Amb sincer afecte,

+ *Agustí Cortés Soriano*
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Informacions

1. Solemnitat del Santíssim Cos i Sang de Crist (Corpus Christi), 14 de juny de 2020. Enguany afectats per les restriccions de la pandèmia, som convidats, aplicant encara els protocols de seguretat, a celebrar intensament aquesta festa amb les indicacions litúrgiques corresponents i ajudant el Poble de Déu a viure el gran do de la presència real de Jesucrist en l'Eucaristia, tal i com ens ho recordava el papa sant Joan Pau II en l'encíclica *Ecclesia de Eucharistia*. L'Església viu de l'Eucaristia. Aquesta veritat no expressa sols una experiència quotidiana de fe, sinó que recull en síntesi el nucli del misteri de l'Església (*EE*, 1), acollint el que la Constitució dogmàtica del Concili Vaticà II, *Lumen gentium*, sobre l'Església: l'Eucaristia és font i cimal de tota la vida cristiana (*LG 11*).

A la Catedral celebrarem l'Eucaristia i benedicció amb el Santíssim a l'interior del temple, a les 12.00 h. Tindrem present la campanya de Càritas diocesana “A només dos metres de tu”, especialment en la col·lecta, pensant i tenint present els nostres germans i germanes més necessitats afectats per la pandèmia de la Covid-19.

2. Trobada amb els preveres i diaques per a la renovació de les promeses sacer-

dotals i celebració dels aniversaris sacerdotals. Dimecres 1 de juliol, a les 11.00 h, a la Catedral. El passat Dimecres Sant vam celebrar la Missa Crismal amb la benedicció dels sants Olis i units en la distància. En el vídeo missatge de la convocatòria a participar de la celebració a través del nostre canal youtube, també ens convocàvem quan fos possible per a trobar-nos per a renovar les promeses sacerdotals, celebrant l'Eucaristia i tenint present especialment els nostres germans que enguany celebren l'aniversari d'ordenació sacerdotal. Al final de la Missa Crismal vam gaudir d'un vídeo amb els seus testimonis. I en aquesta celebració gaudirem de la seva presència i testimoni.

Recordem els germans preveres que celebren l'aniversari d'ordenació sacerdotal:

60è aniversari de l'ordenació sacerdotal: Mn. Enric Aymerich Costa, Mn. Jordi Bertran Cassola, Mn. Lluís Portabella d'Alós, P. Hilari Ragner Suñer, OSB i P. Sebastià Bardolet Pujol, OSB. 50è aniversari de l'ordenació sacerdotal: Mn. Joaquim Lluís Corominas.

25è aniversari de l'ordenació sacerdotal i diaconal: Mn. Valentí Alonso Roig, Mn. Carles Elías Cao, Mn. Josep M. Fons Esteve, Mn. Adolf Pujol Camprubí, Mn. Xavier Ribas Matamoros, Gmà. Ramón Martín Rodrigo, OH.

Col·lecta a favor dels preveres grans de la Residència Sant Josep Oriol. En la mateixa celebració, en la col·lecta i tal com us ho vam anunciar, podrem fer un gest de comunió i solidaritat especialment amb els nostres germans preveres més grans que viuen a la Residència Sant Josep Oriol (a la Catedral us donarem el sobre per a fer el vostre donatiu).

Recollida dels sants Olis. En referència a la recollida dels sants Olis us donarem

les indicacions corresponents més endavant. Indicacions per a la celebració amb els protocols de seguretat:

- a. Podreu aparcar a la Casa de l'Església, segons disponibilitat i espais al voltant.
- b. L'entrada a la Catedral es farà per la porta principal (Pl. de la Vila) amb mascareta i fent la higiene i desinfecció de mans amb gel hidroalcohòlic.
- c. Caldrà portar alba i estola blanca i us revestireu en el lloc on seureu (degudament indicat en els bancs), per a concelebrar en l'Eucaristia.
- d. Durant la celebració s'informarà dels moviments adients per a la comunió i recollida dels sants Olis.

3. Celebració de l'Eucaristia en memòria dels difunts de la pandèmia de la Covid-19, dissabte 25 de juliol, a les 20.00 h, a la Catedral. Acolлим la proposta de la Comissió Executiva de la Conferència Episcopal Espanyola de celebrar una Jornada pels afectats de la pandèmia i concretament la celebració de l'Eucaristia, juntament amb totes les comunitats cristianes de la nostra Diòcesi, oferint-la per l'etern descans dels difunts i el consol i esperança dels seus familiars. I, alhora, donar gràcies a Déu pel treball i el sacrifici realitzat per tantes persones durant el temps de la pandèmia i pregar d'una manera especial per la nostra gent gran i les residències d'ancians. Aquesta celebració voldrà a més demanar a Déu la llum, comunió i entrega fraterna davant la crisi social i econòmica provocada per la pandèmia i el confinament.

4. Trobades de final de curs:

25 de juny. Reunió d'arxiprestos de les dues Vicaries.

2 de juliol. Reunió de delegats.
 Les reunions dels Consells Presbiteral i
 Pastoral Diocesà s'han traslladat als dies
 15 i 17 d'octubre de 2020, respectivament.

ARTICLES I ALTRES ESCRITS

Refer la nostra societat, la nostra Església

(Vídeo missatge als diocesans - transcripció editada)

Sant Feliu de Llobregat, 11-5-2020

Un cop més ens podem saludar gràcies als mitjans de comunicació perquè el nostre ànim i la nostra esperança sigui activa en aquest procés de refer, diguem-ne, la nostra convivència, la nostra societat, la nostra església amb un esperit encara pasqual.

L'altre dia em deia una persona: què pensa vostè, en sortirem d'aquesta crisi millorats, les coses canviaran a millor? Tant de bo, li vaig dir. Naturalment que sí, esperem que sí, però sí que sabem que hi ha una condició ben important que hem de complir, les crisis ens situen en una posició, diguem-ne, d'autenticitat. Les crisis serveixen per créixer, si aquestes crisis descobreixen el que som realment i nosaltres mateixos som capaços d'acceptar el que som, les nostres necessitats més profundes, els nostres neguits, les nostres esperances. Si nosaltres acceptem aquesta realitat, ben cert que el Senyor ens ajuda a caminar però, a més a més, descobrir que

hi ha un horitzó, una possibilitat, oferta des de Déu mateix, per fer d'aquesta vida nostra, no un passar i un suportar sinó una autèntica creativitat, un món, una església, unes comunitats veritablement noves. Hem acceptat, hem assumit aquest repte, som capaços de prendre decisions lliures i personals des del cor, serem nosaltres també capaços d'encomanar els germans actituds profundes d'autenticitat, d'alegria profunda, de pau i serenor.

Siguem capaços de veure i viure i con- viure els profunds ideals que des del punt de vista de la nostra fe ens presenta l'Evangelí.

Adeu-siau i ànim.

*+Agustí Cortés Soriano.
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat*

Per a la memòria anual de Càritas dioce- sana 2019

La Memòria anual de Càritas té un signifi- cat molt important, no sols per a qualsevol persona que arribi a conèixer-la, sinó tam- bé per als qui formem l'Església i mirem de vincular la nostra fe amb la pràctica de la justícia i de la caritat.

Sens dubte Càritas Diocesana, en fer pública aquesta Memòria, no pretén justi- ficar la seva tasca; tampoc vol donar-se im- portància o reafirmar-se en els seus projec- tes davant la societat; menys encara busca construir una mena de campanya publici- tària a manera d'operació de màrqueting...

Els objectius de la publicació d'aquesta Memòria són molt més positius. N'asse- nyalem només alguns. L'obra de Càritas és una obra col·lectiva o, més ben dit, comu- nitària (com ha de ser tot a l'Església) i els qui col·laboren en la mateixa obra, en tant

que corresponsables, han de conèixer els seus resultats; a més, les obres de justí- cia i d'amor vers els necessitats han de ser conegudes, no per a posar-se medalles, sinó per a lloar Déu, ric en misericòrdia; d'altra banda, aquestes obres formen part del testimoniatge de llum en la nit fosca de la injustícia i la desigualtat, responent d'aquesta manera al mandat de Jesús "bri- lli així la vostra llum enmig dels homes..." (Mt 5,16).

Però hi ha un motiu avui molt important que justifica la publicació d'aquesta Me- mòria. Si ens preguntem on descobreix la pobresa una mirada atenta i de servei com la Càritas, trobem la resposta en aquesta Memòria. ¿Qui són els més pobres avui?, ¿quina és la seva pobresa, precisament en aquests temps de crisi generalitzada?, ¿com la crisi global afecta les persones i famílies més necessitades?

La Memòria de Càritas posa de mani- fest que la nostra societat arrossega una massa de pobresa, que hi és, com un llast permanent, moltes vegades oblidat per la societat del benestar. Però quan sobre- vé una crisi greu i generalitzada, com la que estem sofrint en el món a causa de la Covid-19, tots desperten de la letargia de l'opulència, com si la pobresa fos una novetat. ¿Què ens diu llavors la Memòria de Càritas? Ens diu que la crisi de la po- breza no és cap novetat, sinó que ja era aquí i que, a més, precisament els qui la pateixen sovint oblidats són els que avui resten submergits en el sofriment més ra- dical. Perquè la falta de recursos continua afectant en major mesura els de sempre. Sembla que les mancances se sumen i que la indigència busca la indigència.

La Memòria de Càritas és com una fi- nestra a aquesta realitat fosca, esquitxa-

da per esforços generosos de llum. Uns esforços, que alleugen la visió i animen d'alguna manera l'esperança. Però alhora és una finestra que crida a continuar encenent punts lluminosos cada vegada més intensos i nombrosos.

Donem gràcies a Déu per la fecunditat de l'amor concret plasmada en aquestes dades i estadístiques. Darrere dels números hi ha persones i històries. Que l'Esperit continuï animant aquesta obra i ens faci més justos i generosos amb els nostres germans necessitats.

*+ Agustí Cortés Soriano.
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.*

Secretaria General

DECRET'S

Decret 09/20. Creació del servei d'atenció a víctimes d'abusos sexuals

Sant Feliu de Llobregat, 29-4-2020

La Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat s'ha interessat i preocupat sempre pel benestar i la protecció dels menors, acollint-se als documents oficials i protocols de la Santa Seu i la Conferència Episcopal Espanyola, recollits a la pàgina Web del Bisbat i amb un contacte de referència coordinat des de Secretaria general,

Amb el desig de progressar concretament en les actituds i actuacions pel benestar i la protecció dels menors, i atenent la disposició del papa Francesc, mitjançant el Motu proprio *Vos estis lux mundi* del 7 de maig de 2019, pel qual es demana que s'estableixin els procediments dirigits a prevenir i combatre els delictes d'abusos sexuals infringits a menors de 18 anys i a persones vulnerables (malalts, disminuïts, incapaços), “que tan greument ofenen Nostre Senyor, causen danys físics, psicològics i espirituals a les víctimes i perjudiquen la comunitat dels fidels”. Per tal que aquests casos mai més tornin a succeir en totes les seves formes, i a fi i efecte que existeixin en la nostra Església diocesana accions concretes i eficaces,

Pel present,

Decreto, la creació, a la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, del Servei d'atenció a víctimes d'abusos sexuals, destinat a facilitar i assegurar que les notícies o les denúncies sobre possibles abusos sexuals, tant en la modalitat d'accions com d'omissions, als quals es refereix l'article 1r del Motu proprio *Vos estis lux mundi*, siguin tractades en temps i forma d'acord amb la disciplina canònica i civil, respectant els drets de totes les parts implicades.

Formaran part d'aquest Servei, amb nomenament per un període de tres anys, que podrà ser renovat: Mn. Josep M. Domingo Ferrerons, vicari general i coordinador del Servei; la Sra. Marta Burguet Arfelis, pedagoga i la Sra. Matilde Gala Bautista, advocada.

Les funcions d'aquest Servei són:

Rebre qualsevol tipus de denúncia o informació, directament de la presumpta víctima o de tercers, o bé *ex officio*, relacionada amb les conductes a què es refereix aquest decret. De tot això es justificarà recepció al denunciant i, si escau, a la presumpta víctima i a la persona que *ex officio* hagi presentat instància o denúncia.

La via de comunicació serà per telèfon o correu electrònic que rebrà directament el coordinador del Servei: telèfon: 686 359 415, e-mail: atenciovictimes@bisbatsantfeliu.cat

Recollir totes les dades que siguin necessàries a l'efecte de la identificació del denunciat i de les possibles víctimes, així com qualsevol ulterior dada relacionada amb els fets invocats i amb les persones afectades.

La denúncia o informe rebut restarà degudament protegit, de tal forma que es

garanteixi la seguretat, integritat i confidencialitat, inclòs el deure de guardar secret de conformitat amb el cànon 471,2n del CIC., i tot allò que al respecte estableix el Reglament General de Protecció de Dades (UE). La imatge i l'esfera privada de les persones implicades han d'estar protegides conforme a dret.

Orientar el denunciant i, si s'escau, a la presumpta víctima sobre la tramitació processal, tant per via canònica com civil.

Ajudar inicialment les presumptes víctimes amb un atent acompanyament personal.

Un cop realitzat tot el tràmit dels punts anteriors, s'enviarà a l'ordinari l'acta de denúncia i de les actuacions realitzades, tot això amb celeritat i discreció, deixant constància documental de l'enviament realitzat i de la data de la mateixa acta al denunciant o a la persona que actués *ex officio*.

Finalment, rebudes les actes corresponents, l'ordinari procedirà al seu examen i actuarà en cada cas conforme a dret, compromentent-se a tractar amb dignitat i respecte els afectats, acollint-los, donant ajut espiritual i terapèutic, si s'escau.

Així mateix la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat informará d'aquest decret al representant pontifici corresponent, segons el que disposa l'article 2,1 del Motu proprio *Vos estis lux mundi*, així com a la Conferència Episcopal Espanyola i a la Conferència Episcopal Tarraconense.

La Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat s'uneix així a l'Església universal que treballa en aquest sentit des de la transparència, l'atenció i l'acompanyament a les possibles víctimes d'aquest tipus de conductes execrables per a l'Església i la societat.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat,

+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan Pere Pulido Gutiérrez, Pvre.
Secretari general i canceller

Decret 10/20. Ampliació de la validesa dels expedients matrimonials

Sant Feliu de Llobregat, 25-5-2020

Vist que per raó de l'estat d'alarma dictat pel Govern d'Espanya ha calgut que molts fidels que tenien programades les seves noces per enguany, s'hagin vist en la necessitat d'ajornar-les, i que per tal d'evitar els inconvenients que es podrien derivar de la caducitat dels expedients prematrimonials i de la documentació aportada pels nuvis, en virtut del cànon 87 del Codi de Dret Canònic,

Pel present,

Decreto ampliar en dotze mesos la validesa dels expedients matrimonials en tràmit o ja finalitzats amb data d'avui a les parròquies de la nostra Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, i dels documents que contenen.

Perquè es pugui procedir així, cada un dels nuvis haurà de signar una declaració sota jurament per la qual confirmi que no ha contret cap matrimoni des del temps en què obtingué la documentació i se n'elaborà l'expedient.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat,

+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan Pere Pulido Gutiérrez, Pvre.
Secretari general i canceller

NOMENAMENTS

Nomenament parroquial

- Amb data 12 de juny de 2020, el bisbe Agustí Cortés Soriano ha nomenat Mn. Mario Pardo Hernansanz per al càrrec d'administrador de les Parròquies de Sant Pere de Gelida, de Sant Llorenç de Sant Llorenç d'Hortons i de Sant Miquel de Castellví de Rosanes.

CÚRIA

Procés de reobertura dels serveis presencials de la cúria diocesana

Sant Feliu de Llobregat, 12-6-2020

Benvolguts,

La Cúria diocesana també està immersa en el procés de “desescalada”, de represa dels serveis presencials dels diferents departaments. Amb data de 16 de març del 2020, us comunicàvem el tancament de la Casa de l'Església per l'inici de la declaració de l'estat d'alarma, continuant els serveis de la Cúria amb els 18 treballadors en forma de teletreball. Vull aprofitar per agrair la disponibilitat de cadascun dels treballadors que, des del primer dia, han estat atents a les necessitats i reptes de cada moment.

Des del 2 de juny del 2020 estem retornant als serveis presencials, incorporant els protocols de seguretat necessaris perquè els treballadors i tots els qui entrin a la Casa de l'Església ho facin amb la màxima seguretat.

Us informem dels protocols aplicats a la Casa de l'Església assessorats per l'empresa que fa el seguiment dels assumptes laborals de la Cúria:

Desinfecció dels espais de la Cúria.

Cartells informatius amb l'obligació de portar mascareta, distància de seguretat i

els aforaments de les diferents sales i auditori, entre altres referències.

Mampares de seguretat.

Protocol d'entrada a la Casa de l'Església amb la higiene de mans, sabates i temperatura.

A partir del dia 15 de juny, bo i conscients que estem en estat d'alarma, obrim al públic (de 9.00 h a 14.00 h) amb els serveis bàsics i mesures de seguretat adients, demanant-vos que les gestions de tramesa de documentació es continuïn fent telemàticament i que les visites presencials necessàries es facin sempre amb cita prèvia.

Us recordem les adreces electròniques dels diferents departaments:

Secretaria general: secretaria@bisbat-santfeliu.cat

Vicari general: vicarigeneral@bisbat-santfeliu.cat

Vicari judicial: vicariajudicial@bisbat-santfeliu.cat

Administració econòmica: economia-adm@bisbatsantfeliu.cat

Departament de Patrimoni: patrimoni@bisbatsantfeliu.cat

Gestor parroquial: gestorparroquial@bisbatsantfeliu.cat

Notaria: notaria@bisbatsantfeliu.cat

Mitjans de comunicació: premsa@bisbatsantfeliu.cat

Informàtica: informatica@bisbatsantfeliu.cat

Altres informacions del vostre interès:

El servei de valisa es reprendrà a partir de setembre. Les comunicacions es faran per correu electrònic o correu postal ordinari si és necessari.

El Full dominical en paper es reprendrà a partir del mes de setembre.

Donada la situació en què ens trobem per la pandèmia, creiem oportú no acollir

grups ni trobades a la Casa de l'Església fins a nou avís. De totes maneres, sempre podeu contactar amb Secretaria general per exposar el vostre cas, si és que necessiteu un espai, i es valorarà la possibilitat d'utilitzar-lo sempre i quan es compleixin totes les mesures de seguretat.

Pel que fa a la recollida dels Sants Olis, informar-vos que són a la Casa de l'Església i a partir de dilluns podeu passar a recollir-los, avisant sempre abans.

Com sempre a la vostra disposició,

*Joan Pere Pulido Gutiérrez, Pvre.
Secretari General i Cancellier*

Vida Diocesana

CRÒNICA DIOCESANA

MAIG

- 1 de maig.** El bisbe Agustí continua presidint l'Eucaristia de cada dia i dominical des de la capella de la Casa de l'Església i retransmesa pel canal youtube del Bisbat.
- 3 de maig.** Delegació de Pastoral vocacional i missions. Jornada Mundial per les Vocacions i Vocacions Natives, amb el lema: "Jesús viu i et vol viu". El bisbe Agustí presideix l'Eucaristia dominical a la capella de la Casa de l'Església i una vetlla de pregària amb el res de vespres, exposició del Santíssim i testimonis vocacionals. Tots dos actes retransmesos pel canal youtube del bisbat.
- 4 de maig.** Reunió telemàtica de coordinadors dels departaments de la Cúria per a la coordinació del teletreball.
- 5 de maig.** El bisbe Agustí participa en la reunió telemàtica de bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense.
- 6 de maig.** Reunió telemàtica del Consell episcopal.
- 7 de maig.** Reunions telemàtiques per Vicaries dels vicaris episcopals amb els arxiprestos.
- 10 de maig.** El bisbe Agustí presideix l'Eucaristia dominical des de la capella de la Casa de l'Església i retransmesa pel canal youtube del bisbat.
- 11 de maig.** Reunió telemàtica de coordinadors dels departaments de la Cúria per a la coordinació del teletreball.
- 17 de maig.** Delegació de Pastoral de la salut. Pasqua del malalt. Delegació de Joventut. Trobada + 18 en el context de la celebració de la Jornada mundial de pregària per les vocacions.
- 18 de maig.** Reunió telemàtica de coordinadors dels departaments de la Cúria per a la coordinació del teletreball.
- 20 de maig.** Reunió telemàtica del Consell episcopal.
- 23 de maig.** Delegació d'ensenyament. Trobada diocesana (virtual) de mestres i professors de religió.
- 24 de maig.** Delegació de mitjans de comunicació. LIV Jornada mundial de les comunicacions socials amb el lema: La vida es fa història.
- 25 de maig.** Reunió telemàtica de coordinadors dels departaments de la Cúria per a la coordinació del teletreball.
- 26 de maig.** El bisbe Agustí presideix l'Eucaristia i pregària de vespres a la Catedral en la Solemnitat de la dedicació del temple. Reunions telemàtiques de rectors i formadors dels Seminaris de Catalunya i Delegats de pastoral vocacional.

29 de maig. Reunió telemàtica del Consell episcopal.

31 de maig. El bisbe Agustí presideix l'Eucaristia a la Catedral en la Solemnitat de la Pentecosta.

Delegació d'evangelització i apostolat seglar. Jornada de l'Acció catòlica i apostolat seglar.

JUNY

2 de juny. Reunió informativa dels treballadors a la Cúria per iniciar el retorn al treball presencial.

5 de juny. Reunió del Consell episcopal, a la Casa de l'Església.

7 de juny. Solemnitat de la Santíssima Trinitat.

Delegació per a la vida consagrada. Jornada *Pro Orantibus*.

8 de juny. Delegació de Pastoral de la salut, curs de voluntariat sobre l'acompanyament, a la Casa de l'Església.

El bisbe Agustí concelebra en l'Eucaristia de la consagració del nou Arquebisbe de Tarragona, Mons. Joan Planellas Barnosell, a la Catedral de Tarragona.

9 de juny. El Bisbe Agustí presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Genís de Torrelles de Foix on confereix els sagraments de la iniciació cristiana.

El Bisbe Agustí presideix l'Eucaristia a la Catedral en la Solemnitat de la Pentecosta i confereix el sagrament de la confirmació a adults de diferents parròquies de la Diòcesi i a un grup d'alumnes de l'escola del Bon Salvador de Sant Feliu de Llobregat.

12 de juny. Reunió del Consell episcopal, a la Casa de l'Església.

14 de juny. El Bisbe Agustí presideix l'Eucaristia en la Solemnitat del Santíssim Cos i Sang de Crist i Dia de la caritat, a la Catedral.

16 de juny. El bisbe Agustí participa en la reunió telemàtica de bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense.

19 de juny. Reunió del Consell episcopal, a la Casa de l'Església.

25 de juny. El bisbe Agustí presideix la reunió de final de curs d'arxiprestos, a la Casa de l'Església.

Delegació de pastoral vocacional. El bisbe Agustí presideix la pregària vocacional a la capella de la Casa de l'Església.

26 de juny. Reunió del Consell episcopal, a la Casa de l'Església.

Delegació de catequesi. Reunió de final de curs de coordinadors de catequesi. El bisbe Agustí assisteix a la reunió que es fa a la Casa de l'Església.

27 de juny. El bisbe Agustí presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Cristòfol, de Begues, on confereix els sagraments de la iniciació cristiana.

30 de juny. El bisbe Agustí presideix la reunió del Consell de Càritas diocesana, a la Casa de l'Església.

Delegacions Diocesanes

MITJANS DE COMUNICACIÓ

La vida es fa història

(article publicat al Full Dominical 24-5-2020)

«Necessitem respirar la veritat de les bones històries: històries que construeixin, no que destrueixin; històries que ajudin a retrobar les arrels i la força per avançar junts»

«Una narració que sàpiga mirar el món i els esdeveniments amb tendresa; (...) que reveli l'entreteixit dels fils amb els quals estem units els uns amb els altres».

Si us plau, torneu a llegir aquestes frases... sí, sí. Torneu enrere i llegiu novament aquestes frases... i deixeu-les ressonar dins vostre.

No us sembla que estan escrites per al moment de pandèmia que estem vivint? O potser, que impacten d'una certa manera en el nostre interior precisament pel moment que vivim?

Doncs aquestes afirmacions estan escrites pel papa Francesc amb data 24 de gener de 2020, és a dir, abans que iniciés l'aventura del coronavirus, si més no a Europa. Fan part dels primers paràgrafs del seu missatge amb motiu de la 54a Jornada mundial de les comunicacions socials. Impressió personal: En un món cada cop més digital i enxarxat, enguany el papa Fran-

cesc sembla que ha reflexionat amb paper i ploma per centrar l'atenció dels comunicadors en la narració, en el relat, que es diu ara, perquè la vida es fa història, així ho diu el papa Bergoglio.

Potser no s'ha notat massa, però des de finals de gener, d'alguna manera, aquesta proposta de focalitzar l'atenció en la narració, de transmetre la Vida a través d'històries, ha estat subjacent a la feina de la Delegació diocesana de mitjans de comunicació, més enllà dels entrebancs i de les errades del camí.

Avui, diumenge de l'Ascensió, Jornada mundial de les comunicacions socials, us convido no només a llegir el missatge del papa Francesc per aquesta Jornada, sinó a gaudir de la seva lectura, com d'una bona història... «Perquè ho puguis explicar i gravar en la memòria» (cf. *Ex* 10,2), com ens recorda la Història de les històries, la Sagrada Escriptura.

Amparo Gómez Olmos
Delegada de mitjans de comunicació

JOVENTUT

Trobada +18: Tocats per la vida

Al diumenge 17 de maig a la tarda, una trentena de joves de diversos indrets de la diòcesi, com ara Vilanova i la Geltrú, Sant Feliu de Llobregat, Gavà i el Prat de Llobregat, es van trobar de manera online per participar a la Trobada+18 d'aquest any. La va conduir la Mari Carmen de la Fuente, directora de Migra Studium, que a través del seu testimoni va ajudar a reflexionar sobre la vocació i com es pot identificar. Les pantalles no van dificultar aquest espai de diàleg tan interessant que es va generar a partir de les preguntes de tots els participants i els comentaris de la Mari Carmen. També van poder participar l'Oriol i l'Andrea, jove família missionera que van viatjar al setembre fins a Hondures, en un projecte de cooperació i evangelització. Van compartir els inicis de la seva experiència a aquell país i el procés que els va portar a prendre aquesta decisió. Tot el seu recorregut, el podeu resseguir visitant el seu blog Conlospiesdebarro. Per aprofundir personalment en la cultura vocacional, els participants van acollir unes preguntes, com a guia per a la reflexió sobre «què vol Déu de mi?».

- Una mirada sobre el passat: Fes un repàs a la pròpia vida. Quines persones i esdeveniments identifies que t'han ajudat a intuir la vocació?

- Una mirada sobre el present: Quin espai ocupa Déu a la teva vida? Déu té alguna cosa a veure amb el que faig i com ho faig?

- Una mirada sobre el futur: Tinc un somni obert o tancat? Deixo que Déu hi participi?

Hauria estat fantàstic acabar la trobada amb unes senzilles galetes i uns sucres compartits... però tot arribarà!

VIDA CONSAGRADA

Carta del delegat diocesà per a la vida consagrada

Sant Feliu de Llobregat, 27-5-2020

Als Srs. rectors, vicaris i diaques, i als superiors/res dels Instituts de vida consagrada de la nostra Diòcesi.

Benvolguts/des,

El proper diumenge 7 de juny, l'Església celebrarà la solemnitat de la Santíssima Trinitat. És la festivitat escollida per a la Jornada *pro Orantibus*, dedicada a aquells homes i dones que han optat dins l'Església per la vida contemplativa.

Els monjos, les monges i la vida eremítica ofereixen la seva vida a lloança contínua a la Santa Trinitat i la seva pregària d'intercessió per la comunitat cristiana i el món sencer. Per això, l'Església proposa com a lema d'aquesta jornada: "Amb Maria al cor de l'Església". La Verge Maria i l'Església constitueixen el marc per a la vida consagrada en aquesta jornada. És per això que Maria se'ns ofereix com a signe de la vida consagrada contemplativa, que està cridada, com ella, a habitar el cor del món i de l'Església, que amb amor matern, acompanya els seus fills i filles en tot moment.

En aquesta Jornada l'Església convida tots els creients a prendre consciència

de la valuosa aportació que realitzen les comunitats de contemplatius a la vida de l'Església i de la mateixa societat. El seu testimoni vol encoratjar tothom a caminar en el silenci per poder trobar Déu i alimentar el treball que realitza, esdevenint també contemplatiu en la vida i en el món. Enmig del món, els consagrats contemplatius, gràcies a la radicalitat baptismal de la seva vocació, són un senyal eficaç de la pertinença filial de cada home a Déu.

Així mateix, és ocasió per expressar una acció de gràcies, i el recolzament als homes i dones que mantenen viu l'ideal religiós de la vida contemplativa.

Celebrem amb sincer agraïment el diumenge de la Santa Trinitat beneint el Senyor per la vocació consagrada contemplativa i demanem per tants germans i germanes nostres que viuen, treballen i preguen en els monestirs i en la vida eremítica.

Que Santa Maria, que en el Bisbat de Sant Feliu de Llobregat la invoquem sota l'advocació de Montserrat, dona de pregària i missionera, acompanyi el nostre camí i el de tots els contemplatius amb la llum de la fe, el consol de l'esperança i la fortalesa de la caritat.

Amb tot l'afecte i agraïment,

*Josep M. Henríquez-Farreras, OSB
Delegat episcopal per a la vida consagrada*

PASTORAL DE LA SALUT

Carta del delegat amb motiu de la Pasqua del malalt

Sant Feliu de Llobregat, 14-5-2020

Benvolguts/des,

El proper diumenge 17 de maig és la “Pasqua del malalt”. Aquest any, en la greu situació creada per la pandèmia pel coronavirus, tots ens sentim més propers als malalts, als seus familiars, als qui han perdut éssers estimats i als professionals de la salut. Pensem que aquest diumenge és una oportunitat molt bona per tenir-ho present en l’Eucaristia.

La Campanya d’aquest any se centra en el patiment que produeix la soledat no volguda, i el lema d’aquest any és “Acompanyar en la soledat”. El text bíblic triat per treballar el tema és “Veniu a mi tots els que esteu cansats i afeixugats, i jo us alleugeriré” (Mt 11,28).

Us adjuntem els documents de què disposem a la Delegació per preparar la Pasqua del malalt, alguns d’ells ja enviats i utilitzats per celebrar el Dia del malalt d’enguany, el passat 11 de febrer, i que també els podreu trobar en la pàgina web del Bisbat. Són concretament:

- El missatge del Sant Pare per a la Jornada. En català i castellà. És breu, es pot distribuir en un full a doble cara.

- El cartell. En castellà i català.
- L’oració d’aquest any. En català i castellà.
- Materials i subsidi litúrgic pel 17 de maig 2020. En castellà.
- Missatge dels Bisbes de la CEE per la Pasqua del malalt de 2020. En castellà.

En aquest enllaç:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLflqPYzVdgNuOOmQLzlnpbJkzJPbjPzJC>

podreu veure dos testimonis de persones que han afrontat la malaltia amb sentit cristià i poden servir per a la celebració d’aquesta Pasqua del malalt. El primer és de la Sra. Maria Antònia Estévez, voluntària en l’Hospital Sagrat Cor de Martorell, el segon és Mn. Carles Muñiz, prevere del Prat de Llobregat.

La setmana passada us vam enviar les “Orientacions per acompanyar i donar suport emocional i espiritual. Emergència sanitària Covid-19”. És una eina pràctica per millorar l’acompanyament. De vegades la relació i el diàleg és normal, però pot ser més complicat, especialment quan hi ha pors a causa de la malaltia pròpia o d’un familiar. Confiam que us sigui útil i que faci més propera l’Església en aquest moment de patiment intens per a moltes famílies.

La Delegació de Pastoral de la salut resta a la vostra disposició per a qualsevol consulta. Podeu escriure a salut@bisbat-santfeliu.cat o trucar al telèfon 676758461 (Mn. Xavier Sobrevia).

Molt cordialment,

*Mn. Xavier Sobrevia i
l’equip de Pastoral de la salut*

Orientaciones para acompañar y dar apoyo emocional y espiritual. Emergencia sanitaria Covid-19

Estas orientaciones se dirigen a quienes van a realizar el acompañamiento

1. Marco del acompañamiento y del apoyo

- Se puede haber recibido una llamada o un mail solicitando el acompañamiento, o bien, se llama para interesarse y dar apoyo.

- Medio de conexión: teléfono o video llamada; de modo auxiliar por e-mail. Cumplir con la legislación de protección de datos personales y de salud.

- Llevar un registro de la actividad realizada. Tipo de atención que se le ha dado y si procede una derivación (por ejemplo a la trabajadora social, al centro de salud, a Cáritas).

2. Antes de establecer el contacto con el interlocutor:

1. Estar en condiciones apropiadas para el contacto telefónico: disponer de tiempo para la llamada y de un espacio tranquilo; tener agua a mano.

2. Tener en cuenta el propio estado emocional. Detenerse. Reforzarse positivamente: "tener en cuenta que lo que voy a hacer es difícil, pero puedo hacerlo", "estoy ayudando", "mi tarea es importante".

3. Tener a mano papel para anotaciones.

4. A partir de la segunda llamada, revisar antes las notas de la última conversación. Recordar nombre y los datos básicos de la situación sanitaria del interlocutor y de su entorno familiar y social. Para ello recomendamos llevar un registro (libreta).

3. Procedimiento:

1. En el primer contacto cuando no conocemos a la persona:

- a. Saludar y preguntar por (Nombre).

- b. Identificarse con nombre y apellidos, decir el servicio o institución al que se pertenece. De entrada, tratar de usted al interlocutor.

- c. Indicar el motivo de la llamada ("Usted ha contactado por el teléfono / por el mail...").

- d. Presentar el acompañamiento que realizamos: "el objetivo es ayudarle en esta situación de aislamiento o de enfermedad, o de preocupación por otros, etc. Somos personas con capacidad para escuchar y comprender. Acompañamos teniendo en cuenta su realidad y su sensibilidad humana y espiritual. Queremos apoyarle en esta situación tan especial que vivimos y acompañarle desde su mundo interior".

- e. Es importante que sienta que no está solo en esto.

- f. Expresar la garantía de confidencialidad de las conversaciones (¡y cumplirla!).

2. En sucesivos contactos o si ya conocemos a la persona puede ser suficiente con el saludo, añadiendo un breve recordatorio: "como quedamos hace tres días, le llamo..."; "Hace tiempo que no hemos hablado...".

3. Verbalizar y normalizar que se está en un entorno incómodo, extraño o "raro" al hablar por teléfono o por video llamada.

4. Dar espacio para que se explique: ¿cómo se siente? ¿cómo se encuentra?

5. Explorar emociones y preocupaciones: se encuentra triste, desorientado, desbordado, deprimido, enfadado, asus-

tado, preocupado; con miedo (a contagiarse, a enfermar, a morir, a quedarse solo...), con dolor, con pena; con sensación de abandono, culpabilidad, estrés, ansiedad...

6. Legitimar y normalizar esas percepciones (“Es normal sentirse así en esta situación”) y abrir perspectivas.

7. Explorar los apoyos (familiares, amistades, entorno social, asociaciones, servicios sociales, valores, convicciones, creencias...)

- a. “¿Quién diría que son sus principales apoyos ahora mismo?”
- b. “¿Tiene alguien con quien hablar? ¿Tiene quien le escuche?”
- c. “¿Le ayudan sus creencias en esta situación? ¿Desearía hablar de sus convicciones o creencias?”

8. Posibles aspectos a tener en cuenta en la conversación:

- a. Preguntar sobre la información de que dispone: “¿Cuál es su situación? ¿Qué le han dicho (los médicos o las enfermeras)? ¿Qué sabe el enfermo? ¿Qué saben los familiares?”
- b. Explorar la situación familiar de convivencia: “¿Con quién vive? ¿Alguien tiene síntomas? Si es que sí, ¿han informado al centro de salud?”
- c. Si convive con personas de riesgo: “¿Mantienen las normas de higiene y seguridad?”
- d. Si conoce el fallecimiento reciente de alguna persona relevante, por la Covid-19 u otra enfermedad. Facilitarle que pueda explicar cómo ha vivido esa situación.
- e. Situación de otros familiares y amigos: “¿Alguien está enfermo? ¿Se siente preocupado por alguien? ¿Necesita contactar con alguien?”

f. Cuidado personal: “¿Cómo se alimenta? ¿Cómo descansa? ¿Qué actividades hace durante el día?”

g. Si tiene o quiere acompañamiento existencial, espiritual o religioso (sacramentos).

h. Abordar, si es el caso, el proceso de duelo: ritual de despedida, ceremonia, emociones...

9. Otras necesidades

- a. “¿Quiere hablar de algo más?”
- b. “¿Necesita ayuda para algo?”

Al finalizar se le propone una próxima conversación y el modo, por teléfono o video llamada. Si prefiere no concretar, se le recuerda la disponibilidad para darle apoyo a través del mail o del teléfono.

4. Consejos para una buena comunicación

1. Utilizar la escucha activa, la ventilación de las emociones y la empatía durante la intervención.

2. Poner atención a la alianza terapéutica y cuidar el clima de la relación.

3. Utilizar frases cortas, palabras claras y que no despierten temor o agresividad “Trabajamos”, mejor que “luchamos”; “es una situación muy difícil”, mejor que “es una guerra”).

4. Cuidar y variar la entonación para enfatizar y evitar la sensación de monotonía, agotamiento o desinterés. Igualar el tono de la voz con el del interlocutor.

5. Adaptarse a la velocidad del interlocutor.

6. La “sonrisa telefónica” ayuda a una mejor comunicación.

7. Hablar poco y escuchar mucho. Dejar pasar suficiente tiempo para que el interlocutor exprese libremente sus sentimientos y emociones.

8. Ante los silencios y el llanto realizar señales de escucha.

9. Recoger temores y preocupaciones.

10. Transmitir acogida, presencia y compasión.

11. Centrarse siempre en la realidad, no hacer suposiciones ni futuribles.

12. El acompañante debe reconocer las propias emociones.

No usar expresiones como: “No llores. Hay que ser fuerte. Ánimo. Todo irá bien. Juntos lo superaremos. Pronto pasará todo esto. El tiempo lo cura todo. Los que estamos contigo necesitamos que estés bien. La vida continúa. No deberías sentirte así”.

Podemos decir: No encuentro las palabras para expresarte lo que siento. No puedo imaginar lo difícil que puede ser este momento. He pensado en ti todo este tiempo. Me puedes llamar y hablar conmigo cuando quieras. Cuenta conmigo si necesitas alguna cosa. Rezaré por ti/él.

No explicar lo que ha pasado con otro enfermo. Si se usa algún ejemplo, hacerlo de forma general, sin dar nombres reales y sin personalizar en uno mismo.

No proyectar o suponer lo que le hace sufrir o le preocupa. Preguntar: ¿qué quiere decir con eso?

Ante las quejas, no “defender” a Dios, los médicos, los políticos, los familiares, etc., procurar ser neutral e intentar comprender el sufrimiento del interlocutor. No sentir ansiedad ante el silencio (no tener necesidad de “llenarlo”).

5. Recursos para la atención espiritual a personas católicas

Podemos distinguir dos grupos de recursos:

1. La presencia, el acompañamiento, la escucha activa, el consuelo, la oración, la

lectura de la Biblia o de algún libro de espiritualidad, la orientación, el consejo, el canto, etc.

2. Los sacramentos: Puede ser difícil recibir los sacramentos en la situación actual. En muchas ocasiones se habrá de acompañar en el deseo de recibir los sacramentos. Hacer la firme intención de recibir lo que significan, principalmente como alimento, perdón y presencia.

a. La Sagrada Comunión. Generalmente se propondrá la “Comunión Espiritual”. Se pueden usar estas palabras: “Creo, Jesús mío, que estás realmente presente en el Santísimo Sacramento del Altar. Te amo sobre todas las cosas y deseo recibirte en mi alma. Pero como ahora no puedo recibirte sacramentado, ven a lo menos espiritualmente a mi corazón. Como si ya te hubiese recibido, te abrazo y me uno todo a Ti. No permitas, Señor, que jamás me separe de Ti. Amén”.

b. La confesión y perdón de los pecados. Invitar a hacer un profundo acto de arrepentimiento, rezar una oración (“Yo confieso”) y formular el propósito de confesarse cuando sea posible.

c. Unción de los Enfermos (Extremaunción). Se pide a Dios la salud, el alivio físico y espiritual; fortaleza ante las tentaciones y serenidad ante la muerte. Es conveniente dar

Para toda la Iglesia, desde la Penitenciaría Apostólica del Vaticano, se han publicado dos disposiciones ante la pandemia por el Covid-19:

1. Decreto de la Penitenciaría Apostólica relativo a la concesión de indulgencias especiales a los fieles en la actual situa-

ción de pandemia, 20.03.20201. Extraemos lo siguiente:

- a. “Se concede la Indulgencia plenaria a los fieles enfermos de Coronavirus, sujetos a cuarentena por orden de la autoridad sanitaria en los hospitales o en sus propias casas si, con espíritu desprendido de cualquier pecado, se unen espiritualmente a través de los medios de comunicación a la celebración de la Santa Misa, al rezo del Santo Rosario, (...) o si al menos rezan el Credo, el Padrenuestro y una piadosa invocación a la Santísima Virgen María, ofreciendo esta prueba con espíritu de fe en Dios y de caridad hacia los hermanos, con la voluntad de cumplir las condiciones habituales (confesión sacramental, comunión eucarística y oración según las intenciones del Santo Padre), apenas les sea posible”.
- b. “Los agentes sanitarios, los familiares y todos aquellos que, siguiendo el ejemplo del Buen Samaritano, exponiéndose al riesgo de contagio, cuidan de los enfermos de Coronavirus (...) obtendrán el mismo don de la Indulgencia Plenaria en las mismas condiciones”.
- c. “... a aquellos fieles que ofrezcan la visita al Santísimo Sacramento, o la Adoración Eucarística, o la lectura de la Sagrada Escritura durante al menos media hora, o el rezo del Santo Rosario, o del himno Akàthistos a la Madre di Dios, o el ejercicio piadoso del Vía Crucis, o el rezo de la corona de la Divina Misericordia, (...) para implorar a Dios Todopoderoso el fin de la epidemia, el alivio de los afligidos y la salvación eterna de los que el Señor ha llamado a sí”.

d. “La Iglesia reza por los que estén imposibilitado de recibir el sacramento de la Unción de los enfermos y el Viático, encomendando a todos y cada uno de ellos a la Divina Misericordia en virtud de la comunión de los santos y concede a los fieles la Indulgencia plenaria en punto de muerte siempre que estén debidamente dispuestos y hayan rezado durante su vida algunas oraciones (en este caso la Iglesia suple a las tres condiciones habituales requeridas). Para obtener esta indulgencia se recomienda el uso del crucifijo o de la cruz”.

2. Nota de la Penitenciaría Apostólica sobre el Sacramento de la Penitencia en la actual situación de pandemia, 20.03.20202. Extraemos lo siguiente:

“Cuando el fiel se encuentre en la dolorosa imposibilidad de recibir la absolución sacramental, debe recordarse que la contrición perfecta, procedente del amor del Dios amado sobre todas las cosas, expresada por una sincera petición de perdón (la que el penitente pueda expresar en ese momento) y acompañada de *votum confessionis*, es decir, del firme propósito de recurrir cuanto antes a la confesión sacramental, obtiene el perdón de los pecados, incluso mortales (cf. Catecismo, n. 1452)”.

La fe en Jesucristo permite tratar algunos temas con un enfoque específico:

- Cada persona es conocida y amada por Dios personalmente.
- Cada persona es única e irrepetible.
- El dolor, la enfermedad y la muerte tienen una dimensión nueva si se contempla a Jesucristo en la cruz..
- El ejemplo de los santos. Conocer los sufrimientos de la Virgen María y de gran-

des cristianos permite reelaborar acusaciones a Dios..

- Hay motivos de esperanza: porque la existencia continúa después de la muerte biológica, hay una alma inmortal, el cuerpo resucitará, Dios es misericordioso, existe “el cielo”.

- La importancia de morir reconciliados con Dios, con los hombres y con uno mismo.

- La fe en Jesucristo resuelve preguntas, aunque no todos los misterios.

Anexo 1

Oración del papa Francisco a la Virgen

Oh, María, tú resplandesces siempre en nuestro camino como signo de salvación y de esperanza. Confiamos en ti, salud de los enfermos, que junto a la cruz te asociaste al dolor de Jesús, manteniendo firme tu fe.

Tú, salvación del pueblo que en ti confía, sabes lo que necesitamos y estamos seguros de que proveerás para que, como en Caná de Galilea pueda volver la alegría y la fiesta después de este momento de prueba.

Ayúdanos, Madre del Divino Amor, a conformarnos a la voluntad del Padre y hacer lo que nos diga Jesús que ha tomado sobre sí nuestros sufrimientos y ha cargado con nuestros dolores para llevarnos, a través de la cruz a la alegría de la resurrección.

Bajo tu amparo nos acogemos, Santa Madre de Dios, no desprecies nuestras súplicas en las necesidades, antes bien líbranos de todo peligro, oh Virgen gloriosa y bendita. Amén.

Anexo 2

Valorar las preocupaciones y expectativas, ver cómo le afectan emocionalmente.

- Abordar las expectativas irreales: “Desearía que fuera así”.

- Abordar la negación: “Puedo ver que es difícil para usted escuchar esto”.

- Abordar la culpa: reflexión sobre la responsabilidad directa y la intencionalidad.

- Abordar las dudas o preguntas que puedan surgir: ayudarle a ver con quien ha de contactar para encontrar las respuestas o clarificar informaciones.

- Abordar una posible crisis de fe religiosa.

Abordar las respuestas emocionales con la máxima naturalidad, facilitar la recuperación emocional.

- Hacer una reflexión personal previa para anticipar las posibles reacciones emocionales del interlocutor.

- Identificar y nombrar las emociones para ayudar a hacerles frente: “Veo que esto le ha asustado, le ha entristecido, le ha impactado mucho”.

- Legitimarlas y normalizarlas. (“Es normal sentirse así en una situación como esta”).

- Evitar actitudes paternalistas o transmitir esperanzas infundadas (ej. “Tranquilo que todo irá bien”, “los resultados de las pruebas saldrán bien”).

- Reconocer lo positivo que observamos en el interlocutor: valores, fortalezas y apoyos.

- Escuchar + Empatizar + Validar + Explorar = Apoyo emocional / psicológico / humano / espiritual.

Anexo 3

Identificación y acompañamiento de los impactos psicológicos

Como es natural, hay que seguir estrictamente las directrices de las autoridades

sanitarias respecto a las medidas preventivas, diagnósticas y terapéuticas. También esforzarnos para que pacientes y sus familias las entiendan y las cumplan.

A la población general

- Identificar pensamientos que puedan generar malestar. Pensar constantemente en la enfermedad puede hacer que aparezcan o síntomas que incrementen su malestar emocional.

- Reconoce y acepta tus emociones con alta intensidad. Comparte tu situación con las personas más cercanas para encontrar la ayuda y el apoyo que necesitas frente al nerviosismo, tensión, sensación de peligro y/o pánico, en estado de alerta.

- Informa a tu gente cercana de modo realista. En caso de menores o personas vulnerables como ancianos, dar explicaciones veraces y adaptadas a su nivel de comprensión.

- Sé empático con los afectados. Las personas con la enfermedad no son 'víctimas'. Tienen o se están recuperando del COVID-19, y su vida seguirá con sus trabajos, familias y seres queridos.

- Evita la sobreinformación que genera ansiedad o angustia, y hablar permanentemente del tema. Busca información actualizada para tomar medidas y proteger a ti y a tu gente cercana.

- Contrasta la información que compartes. Si usas redes sociales, hazlo con fuentes oficiales. Información de la OMS y plataformas de autoridades sanitarias y distingue los hechos de rumores.

- Amplificar las voces positivas, lo interesante de la gente que ha experimentado el coronavirus y se ha recuperado o ha apoyado a un ser querido y está dispuesta a compartir su experiencia.

A las personas aisladas o en cuarentena

- Preocupación por la salud propia, preocupación de que otros se infecten, culpase de acciones previas, sensación de soledad y aislamiento por las escasas interacciones con otros.

- Mantén tus conexiones sociales. En situaciones de aislamiento, intenta mantener tus rutinas diarias. Las autoridades sanitarias han recomendado limitar tu contacto físico para contener el brote; mantente conectado por correo electrónico, redes sociales, videoconferencia y teléfono.

- Presta atención a tus necesidades y sentimientos. En caso de estrés, haz actividad saludable de disfrute y relajante. Haz ejercicio con regularidad, rutina de sueño y alimentos saludables.

- Busca actualizaciones de la información y orientación entre los profesionales de la salud o la web de la OMS, y evita los rumores incómodos. Flujos de noticias sobre el brote genera ansiedad.

A la población de riesgo

- Sigue las recomendaciones y medidas de prevención que dicten las autoridades sanitarias.

- Infórmate de forma realista.

- No trivialices tu riesgo para evadir la sensación de miedo o aprensión a la enfermedad.

- No magnifiques el riesgo real que tienes. Sé precavido y prudente sin alarmarte.

- Las medidas de aislamiento pueden llevar a sentir estrés, ansiedad, soledad, aburrimiento, frustración, enfado, miedo y desesperanza, que pueden durar o aparecer tras estar confinado.

- Trata de mantenerte ocupado y conectado con sus seres queridos.

- Genera rutinas diarias y aprovecha para hacer aquello que te gusta pero que por falta de tiempo no puede realizar (leer, ver películas, cocinar, dibujar, conversar, ordenar, escribir, etc.).

Pastoral Social

CÀRITAS DIOCESANA

Plou sobre mullat. Reguerots i ferides

En la diada solemne del Corpus el cos ferit de Jesús es fa sagrament de salvació: el sofriment consolador de la creu es fa presència viva que alimenta la fe i és bàlsam per al cor ferit. Les injustes ferides de Jesús, embolcallades amb l'ungüent de l'amor fan bé a qui les contempla i les fa seves.

A la seva primera carta, l'apòstol Pere ens relata: "Ell mateix va portar els nostres pecats en el seu cos sobre el patíbul, perquè, morts als pecats, visquéssim com a justos. Ell, amb les seves ferides, us curava" (2,24)

La crisi sanitària de la Covid-19, amb la consegüent crisi econòmica i social, fa ploure sobre mullat en aquelles persones i situacions que encara estaven mirant de refer-se de l'anterior crisi econòmica. Quan els aiguats són massa forts i continuats fan reguerots profunds a la terra molla i estovada: l'aigua que hauria de fer germinar la vida en la terra, la fereix, arrossegant fins i tot els nutrients mínims.

La crisi sanitària que ha ferit tantes vides fins a la malaltia i la mort, s'obre a una societat que ha quedat de nou ferida per la pobresa i, en el seu rerefons de sempre, per múltiples diferències i injustícies:

la pluja aparentment bonica de discursos que no sempre son fàcils de discernir en la seva autenticitat, no aturen les aigües de sofriment de moltes persones que veuen un futur sense sortides: l'aigua del sofriment que fereix fins a arrossegant les oportunitats, les sortides creatives, i, malauradament, el pitjor, l'esperança que dona força per seguir lluitant.

Amb tota la societat compartim l'afany de generositat de tantes persones bones que des de llocs institucionals o humils de cada llar, s'acosten al sofrent per amorosir les seves ferides amb el que tenen a mà, com el samarità amb l'oli i el vi que duia a la cavalcadura.

Com a cristians aquest Corpus tornem a contemplar el cos ferit, partit i lliurat de Jesús: tenim coses a compartir amb els nostres germans i germanes sofrents, però sobretot cal que sentim aquestes ferides en nosaltres, estimant profundament, perquè, per davant de les accions, de les coses, dels plans, hi vagi el nostre amor guardador, que no s'avergonyeix de mirar a la cara; que acull sense judicar; que no llegeix estadístiques fredes, sinó que es troba despulladament amb un germà que li reclama el cor.

No veiem estómacs que alimentem, sinó persones amb qui compartim el nostre propi aliment; no veiem cossos mancats de vestit, sinó homes i dones que lluiten, a vegades d'esma; no ensenyem coses a infants, sinó que acollim infants que necessiten el testimoni d'un món adult generós i fratern; no fem lloc a estrangers, sinó que els recordem que al nostre costat hi tenen el lloc que els és propi.

Davant, en la caritat, no hi tenim reguerots de pluja sobre mullat: hi tenim solament uns germans, sense cap més adjectiu.

tiu... només estimant-los trobarem el propi goig, perquè si el goig no és per a tots, no satisfà del tot ningú; només estimant-los podrem contemplar, sense fondre'ns de vergonya el rostre del Pare de misericòrdia, per a qui tots som fills i filles; només estimant-los podrem sostenir la mirada al Cos de Crist, pa dels pobres, germà de tots.

*Mn. Ramon M. Bosch
Delegat episcopal de Càritas diocesana de
Sant Feliu de Llobregat*

Ser a prop, a només dos metres

Si prenem com a referència la paràbola del bon samarità, inspiradora pel mateix Benet XVI a *Deus caritas est* de l'acció en la caritat des de l'Església en relació als ferits de la nostra societat, els pobres, els vulnerables i els exclosos socials, m'atreveixo a dir que molt probablement hem viscut sempre situant-nos en el paper del samarità. Podem donar gràcies a Déu que sigui així, que puguem gaudir nosaltres i els nostres del benestar necessari per viure dignament i que alhora des del proïsme inspirat per Déu mateix, servim des de la proximitat de cor els que necessiten una mà que els ajudi a aixecar-se. Però l'aprenentatge que estem vivint arran de la crisi per la Covid-19 ens planta davant la fragilitat a la qual tots estem exposats. Sentir-se fràgil i vulnerable requereix aprendre a saber sentir a prop l'altre, de viure amb la certesa que quan jo caigui algú, i potser qui menys m'imagini, m'oferirà la mà amb la mateixa fraternitat i amor que el samarità va oferir la seva al jueu malferit. Treballar per reconèixer la incondicionalitat de l'amor ens apropa als qui ens necessiten i és un exercici necessari, que malgrat que

no ens allibera de poder ser fràgils en salut o benestar, ens prepara per si un dia som els qui quedem ferits a la vora del camí.

*Ramon E. Carbonell Pujol
Director de Càritas diocesana de
Sant Feliu de Llobregat*

Documents

PROVÍNCIA
ECLESIASTICA
DE BARCELONA

Carta dels delegats de Catequesi sobre la setmana catequètica

Barcelona, 17-5-2020

A l'atenció dels rectors, preveres, diaques i responsables de la catequesi,

Benvolguts tots,

Els responsables de catequesi dels tres bisbats (Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa) volem acabar aquest any tan estrany veient-nos la cara. Per això, hem reconvertit la tradicional Setmana catequètica en una trobada virtual, que es durà a terme els dies 7, 8 i 9 de juliol de 17 a 18:30 h aprox.

El programa, centrat en l'esperança cristiana, és el següent:

- Dimarts 7: L'esperança del catequista (bisbe aux. Antoni Vadell)
- Dimecres 8: L'esperança a la Bíblia (Mn. Quique Fernández, DP, Dir. Escola d'animació bíblica de Barcelona)
- Dijous 9: Raons per a l'esperança (Mn. Josep Matías Aibar, DP, Dir. Caritas diocesana de Barcelona)

Cada sessió tindrà tres parts de 20 min. aprox.: Plantejament del tema, diàleg per grups i cloenda creativa, a càrrec de Bufanúvols.

Per a poder participar via Zoom és necessari inscriure's gratuïtament abans de l'1 de juliol per correu electrònic a catequesi@arqbcn.cat indicant el nom i una adreça de c/e. Cal posar a l'assumpte: Inscripció SCV i el nom del participant.

Tots coneixem prou bé la necessitat i el valor de la formació, i també la d'animar-se mútuament. Per tot això us agrairem que informeu d'aquesta oferta formativa els catequistes de la vostra parròquia o centre catequètic i els animeu a participar-hi.

Cordialment us saludem,

*Mn. Alberto Para, Director del
Secretariat diocesà de catequesi de Barcelona
Sra. M. Isabel Campmany,
Delegada diocesana de Sant Feliu de Llobregat
Mn. Santiago Collell,
Delegat diocesà de Terrassa*

CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE

Comunicat de la reunió n. 235

El dimarts 5 de maig de 2020, els bisbes que formen la Conferència Episcopal Tarraconense (CET) han portat a terme la reunió número 235 de la Conferència, amb modalitat telemàtica, i en la qual han pogut participar tots els bisbes.

1. Els bisbes han tractat sobre el que va disposar la Comissió executiva de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) en la seva Nota de 29 d'abril de 2020, amb les mesures de prevenció, higièniques i organitzatives que l'acompanyaven. En aquest sentit les parròquies i els llocs de culte reprendran les celebracions de l'Eucaristia amb participació de fidels tenint present les fases de desescalada que les autoritats vagin indicant i d'acord amb les disposicions que cada Diòcesi determini.

2. A les deu diòcesis amb seu a Catalunya, els bisbes han donat ja o donaran aquests propers dies les indicacions per a portar a terme les celebracions sacramentals del Baptisme, Confirmació, Primeres Comunions, Penitència i Matrimoni, amb prudència pastoral i en diàleg amb els interessats i les famílies.

3. Els bisbes valoren molt el treball que les Càritas diocesanes porten a terme aquests dies, així com tots els serveis cari-

tatius de les parròquies i centres d'atenció als necessitats, amb una dedicació preferent als ancians i malalts, així com als infants i les famílies vulnerables.

4. Han tractat també diverses qüestions relatives al sosteniment econòmic de les parròquies durant aquest període de confinament i també de cara al futur immediat.

Finalment, demanen als cristians que ben units a les intencions del Sant Pare Francesc, no deixin d'intensificar l'oració de súplica perquè el Senyor, per la poderosa intercessió de la nostra Mare i Patrona, Santa Maria de Montserrat, ens alliberi aviat d'aquesta pandèmia.

Comunicat de la reunió n. 236

El dimarts 26 de maig de 2020, els bisbes que formen la Conferència Episcopal Tarraconense (CET) han celebrat la reunió número 236 de la Conferència, en la qual han pogut participar tots amb modalitat telemàtica.

Els bisbes han tractat sobre el retorn progressiu a la normalitat de les celebracions litúrgiques i l'activitat pastoral a les parròquies i temples de les deu diòcesis amb seu a Catalunya a partir de l'aplicació de les diverses fases de desconfinament a les diferents regions sanitàries, i manifesten la seva acció de gràcies pel retorn a la normalitat del culte cristià tan essencial per a tots els fidels.

També han tractat diferents qüestions relatives a l'ensenyament i han valorat molt el treball exemplar que la comunitat educativa ha portat a terme durant el període de confinament envers els infants, adolescents i joves, i donant tot tipus de suport a les famílies.

En aquests moments d'emergència educativa, han expressat el desig que sigui respectada la llibertat d'educació i el dret dels pares a triar el centre educatiu per als seus fills i filles, i que es consideri l'escola concertada com a part del servei educatiu a Catalunya, tal com indica la Llei d'Educació de Catalunya LEC (2009).

En aquest sentit, els bisbes veuen amb preocupació la recent decisió de la Conselleria d'educació de la Generalitat de Catalunya de no renovar el concert a les escoles amb educació diferenciada i demanen que es reconsideri aquesta decisió.

D'acord amb les indicacions de la Comissió executiva de la CEE, se celebrarà a les Catedrals de les deu Diòcesis amb seu a Catalunya una Eucaristia per les víctimes del Covid-19, i alhora per homenatjar la gent gran i agrair el treball de tantes persones per poder superar aquesta pandèmia. A cada diòcesi s'anunciarà oportunament la data concreta i l'hora.

Els bisbes també han agraït i s'han fet ressò de la decisió del Sant Pare Francesc d'anunciar un Any *Laudato si'* del 24 de maig de 2020 al 24 de maig de 2021, clamant per «un món més fraterne i més sostenible», en el 5è aniversari de la publicació de la seva Encíclica social i ecològica, *Laudato si'*.

Finalment, demanen als cristians que, ben units a les intencions del Sant Pare, continuïn perseverant en la pregària confiada perquè el Senyor, per la intercessió de la nostra Mare i Patrona, Santa Maria de Montserrat, ens alliberi d'aquesta pandèmia i de les seves preocupants conseqüències socioeconòmiques i sanitàries.

Comunicat de la reunió n. 237

El dimarts 16 de juny de 2020, els bisbes que formen la Conferència Episcopal Tarraconense (CET) han celebrat la reunió número 237 de la Conferència, en la qual han pogut participar tots amb modalitat telemàtica.

1. Els bisbes han tractat sobre el retorn progressiu a la normalitat de les celebracions litúrgiques i l'activitat pastoral a les parròquies i temples de les deu diòcesis amb seu a Catalunya en el moment que està a punt de finalitzar l'estat d'alarma, i insisteixen a atendre les recomanacions que les autoritats sanitàries indiquen per evitar els perillous rebrots de la pandèmia.

També recorden que, entre nosaltres, com en molts països del món, particularment a Amèrica Llatina i Àfrica, la pandèmia de coronavirus ha causat i encara causa estralls entre la població i provoca una crisi social amb greus conseqüències econòmiques, que es manifesten sobretot en la pèrdua de molts llocs de treball. Els bisbes esperen que al nostre país i arreu del món es treballi conjuntament per una represa que no deixi ningú enrere.

2. També han tractat diferents qüestions relatives al món educatiu a les escoles i en el lleure, que es veuen molt afectats per les mesures dràstiques que reclamen les autoritats, sobretot s'han preocupat per l'atenció socio sanitària dels ancians. Han valorat molt el servei dels educadors, amb tantes iniciatives per acompanyar els infants i joves aquest estiu, i en especial han valorat molt el treball exemplar de tantes comunitats religioses, de tants patronats i de tantes persones que treballen i col·laboren en els centres residencials

per a gent gran, tant durant el període de confinament com en l'actual moment de desconfinament. Ha de ser una prioritat atendre amb professionalitat i amb proximitat els ancians i també els infants i adolescents.

Els bisbes es manifesten tristos i preocupats per l'elevat nombre d'ancians que han perdut la vida durant aquest temps de pandèmia. En relació als ancians cal afirmar els principis d'igualtat de tractament i de dret universal a l'assistència sanitària per a tothom, especialment per a aquells que tenen més fragilitat i feblesa.

3. Mons. Francesc Pardo ha presentat als bisbes l'informe anual de Catalunya Sacra corresponent a l'any 2019, així com també els objectius de l'agenda d'aquest 2020, que es van presentar a la Basílica de la Sagrada Família de Barcelona el passat 11 de març. L'Informe remarca la tasca positiva de l'Església catòlica en favor del patrimoni cultural, i l'esforç econòmic i personal que realitza tant pel que fa a la restauració dels béns com a la seva conservació i difusió.

4. Els bisbes han aprovat la versió catalana dels textos de la «Missa en temps de pandèmia» que recentment va aprovar la Congregació per al culte diví i la disciplina dels sacraments, i també la versió catalana dels textos de la memòria de la Mare de Déu de Loreto, que se celebra el 10 de desembre.

Finalment, exhorten els cristians a confiar en l'amor fidel de Déu, que no abandona mai el seu poble en el moment de la prova, i a viure aquest temps amb valentia per poder estar al costat de tothom amb gestos concrets de solidaritat i d'estimació.

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

Presentación de la Memoria de Actividades de la Iglesia 2018

La Conferencia Episcopal Española (CEE) ha presentado a los medios el 5 de junio de 2020 la Memoria anual de actividades de la Iglesia católica en España de 2018. La actividad económica de ese año se declaró en 2019, y el resultado de la Asignación Tributaria se conoció definitivamente y se presentó hace tres semanas. Hoy se presenta la actividad de toda la Iglesia en España en sus diversos ámbitos y desde las diversas realidades que forman parte de ella: diócesis, instituciones de la vida consagrada y el resto de entidades religiosas (asociaciones, fundaciones, cofradías, hermandades, etc.).

En la rueda de prensa ha intervenido el secretario general de la CEE, Mons. Luis Argüello, y la directora de la Oficina de Transparencia, Ester Martín, responsable del equipo que elabora cada año esta Memoria de Actividades de la Iglesia.

Al finalizar la presentación de los datos, han intervenido en la rueda de prensa tres personas que han dado su testimonio sobre la labor de la Iglesia.

- Ful Espa, párroco de la parroquia de Santa María de Narareth, en el ensanche de Vallecas, en Madrid. En esta parroquia,

cuyo templo principal está en construcción, participan en las actividades de formación mil personas, que asisten semanalmente a charlas de formación, clases o catequesis. En los últimos meses, en los barracones dispuestos para la catequesis, han habilitado un local para ofrecer ayuda a las personas del barrio. También han desarrollado un sistema de ayudas económicas a través de microcréditos.

- Nuria Antón, jefa de estudios del Colegio San Ignacio de Loyola de Torreledones, en Madrid, ha ofrecido el testimonio de la actividad de este colegio, que sufrió también la muerte de su director por el coronavirus. La atención a los alumnos, se ha extendido también en este tiempo a sus padres y a las familias.

- El tercer testimonio ha venido desde el Hogar Santa Bárbara de Cáritas Madrid. Eva Contreras, una de las trabajadoras de Cáritas Madrid, y Fátima Zahar Taleb, han dado el testimonio de este hogar que acoge a mujeres gestantes en situación de especial vulnerabilidad. Las acoge durante el embarazo, y los primeros meses después de dar a luz, procurando su inserción en la vida laboral y social.

De los datos presentados en la Memoria se desprende que la Iglesia en España está formada por:

- 70 diócesis con 22.997 parroquias, atendidas por 17.337 sacerdotes y 436 diáconos permanentes
- 409 institutos religiosos distribuidos en 4.785 comunidades formadas por 38.688 religiosos.
- 783 monasterios con 9.151 monjas y monjes de clausura.
- 13.149 entidades religiosas y asociaciones de fieles que promueven múltiples iniciativas.

- 86 asociaciones y movimientos de laicos de ámbito nacional con 412.173 miembros.

El cuidado de la comunidad cristiana y el anuncio del Evangelio

La primera misión de la Iglesia es el cuidado de la comunidad cristiana y el anuncio del Evangelio. A través de esta actividad pastoral se acompaña a los fieles en su vida de fe por medio de la celebración de la Iglesia y la proclamación del Evangelio a los cristianos y a los que todavía no pertenecen a la Iglesia. Esta labor es especialmente valiosa en el ámbito rural, al que pertenecen la mitad de las parroquias que hay en España (11.489). En esta actividad, las cifras más significativas que aporta la Memoria de Actividades son:

- Celebraciones de los sacramentos
 - 193.394 bautizos
 - 222.345 celebraciones de la primera comunión
 - 129.171 confirmaciones
 - 41.975 matrimonios
 - 25.663 unciones de enfermos
 - 8,33 millones de personas van a Misa regularmente. La eucaristía se celebra 9,5 millones de veces en un año.
- La preparación de los sacramentos en catequesis, convivencias, retiros y las celebraciones de los mismos supusieron 45,2 millones de horas que dedicaron a la actividad pastoral laicos, religiosos y sacerdotes.
- 10.939 misioneros anuncian el Evangelio en los cinco continentes. Hay también 548 familias en misión.

Especialmente significativo es el acompañamiento y cercanía con las personas que sufren. Esto se hace visible especial-

mente en dos áreas: la pastoral de la salud y la pastoral penitenciaria:

- Pastoral de la salud: 20.288 voluntarios en 2.759 parroquias acompañan a 176.276 enfermos.
- Pastoral penitenciaria: 2.755 voluntarios de pastoral penitenciaria que desarrollan 916 programas con los reclusos atendieron a más de 21.000 personas.

El trabajo de la formación integral de personas

La formación integral de las personas en todas las dimensiones humanas y en todas las edades es también una actividad fundamental de la Iglesia católica en España. La convicción de que Jesús es un ejemplo valioso para la vida de todos impulsa la actividad educativa de la Iglesia. Esa formación, también de la dimensión espiritual del ser humano, se realiza en centros académicos de calidad, cada vez más valorados por los padres, que repercuten en la calidad de vida de toda la sociedad y cumplen una función social.

- 2.586 centros católicos dan clase a 1,52 millones de alumnos.
- En estos centros trabajan 130.448 personas, de los que 106.005 son docentes.
- Los 2.455 centros católicos que están concertados ahorran al estado 3.531 millones de euros.
- Hay 429 centros de educación especial con 11.710 alumnos.

La asignatura de religión expresa el derecho de los padres para elegir el tipo de formación que se da a sus hijos. Es de oferta obligatoria para los centros pero de libre elección para los alumnos, que mayoritariamente eligen religión católica.

- 3.303.193 alumnos están inscritos en la clase de religión.

- 34.868 profesores imparten esta asignatura.

En el ámbito universitario 15 universidades vinculadas con la Iglesia dan clases a 115.050 alumnos en grados y postgrados.

La responsabilidad de un patrimonio material e inmaterial

La presencia secular de la Iglesia en España se hace visible en numerosos bienes muebles e inmuebles que suponen una riqueza cultural para toda la sociedad y que tiene también una gran repercusión económica. Además, las tradiciones religiosas configuran la mayor parte de las fiestas populares en España y suponen también un beneficio cultural.

- 3.096 bienes inmuebles de interés cultural están al cuidado de la Iglesia.
- 616 santuarios en España
- 409 celebraciones y fiestas religiosas en España
- 42 fiestas religiosas de interés turístico internacional y 92 de interés turístico nacional
- El Camino de Santiago fue recorrido por 327.378 peregrinos
- 4.244 cofradías inscritas acogen a 1.045.346 cofrades
- Se han realizado 404 proyectos de conservación, restauración y construcción de templos con una inversión de 53,32 millones de €.

El compromiso con los demás, especialmente con los más necesitados

El conocimiento y la experiencia que los cristianos tienen de Jesucristo impulsa la

acción caritativa y asistencial de la Iglesia. La Iglesia se acerca a los más necesitados a través de miles de personas que voluntariamente entregan parte de su tiempo a los más pobres. A través de ellos, muchas personas conocen el verdadero rostro de la Iglesia. En España la Iglesia cuenta con 9.119 centros sociales y asistenciales de la Iglesia en el que fueron atendidas 4.095.346 personas durante 2018.

- 973 centros socio sanitarios (hospitales, ambulatorios y casas para ancianos, enfermos o personas con discapacidad) que atendieron a 1.291.019 personas.

- 8.146 centros socio asistenciales (Centros para mitigar la pobreza, para menores, para promover el trabajo, asistencia a emigrantes, promoción de la mujer, etc.) que atendieron a 2.804.327 personas.

- los menores y jóvenes en riesgos de exclusión (421 centros y 64.490 atendidos)

- las personas en búsqueda de trabajo (369 centros y 141.316 beneficiarios)

- los emigrantes y refugiados (131 centros y 134.406 asistidos)

- las mujeres maltratadas y en riesgo de exclusión (105 centros y 23.279 beneficiarias)

- los que han caído víctimas de la droga y de las nuevas adicciones (99 centros y 50.297 asistidos)

- las víctimas de la pobreza (6.369 centros con 2.127.487 beneficiarios)

- Son muchas las instituciones, ong's vinculadas con la Iglesia, etc. que desarrollan estas labores en todos esos campos. Dos especialmente significativas son Cáritas y Manos Unidas.

- Cáritas, con 84.551 voluntarios y 5.671 trabajadores ofrece 5.739 centros y servicios que beneficio a 2,68 millones de personas.

- Manos Unidas, con 5.347 voluntarios afrontaron 564 nuevos proyectos en los que beneficiaron a 1,42 millones de personas.

Memoria auditada y compromiso de transparencia

La presentación de esta Memoria de Actividades de la Iglesia 2018 es parte del compromiso con la transparencia de la Iglesia en España. La Oficina de Transparencia tiene en vigor su acuerdo de colaboración con la ONG Transparencia Internacional España.

Los datos presentados en esta Memoria tienen, además, la garantía de PwC, auditora internacional que confirma que ha sido preparada de manera adecuada y fiable en todos sus aspectos significativos.

Agradecimiento

La Iglesia agradece a todas las personas que sostienen con su tiempo, con su oración, con su trabajo o con su aportación voluntaria con el donativo o la X en la Declaración de la Renta a favor de la Iglesia, cada uno de los datos de esta memoria. Gracias a ellos, millones de personas se benefician de la presencia de la Iglesia en nuestro país. El trabajo que se presenta en esta Memoria desea ser también una muestra de agradecimiento a todas esas personas.

SANTA SEU

Missatge del papa Francesc per a la 106a Jornada mundial del migrant i del refugiat

Roma, 13-5-2020

Com Jesucrist, obligats a fugir, acollir, protegir, promoure i integrar els desplaçats

27 de setembre del 2020

A principis d'any, en el meu discurs als membres del Cos diplomàtic acreditat davant la Santa Seu, vaig assenyalar d'entre els reptes del món contemporani el drama dels desplaçats interns: «Les friccions i les emergències humanitàries, agreujades per les perturbacions del clima, augmenten el nombre de desplaçats i repercuteixen sobre persones que ja viuen en un estat de pobresa extrema. Molts països colpejats per aquestes situacions tenen manca d'estructures adequades que permetin fer front a les necessitats dels desplaçats» (9 de gener del 2020).

La Secció migrants i refugiats del Dicasteri per al servei del desenvolupament humà integral ha publicat les «Orientacions pastorals sobre desplaçats interns» (Ciutat del Vaticà, 5 de maig del 2020), un document que vol inspirar i animar les accions pastorals de l'Església en aquest àmbit concret.

Per això vaig decidir dedicar aquest Missatge al drama dels desplaçats interns, un drama sovint invisible que la crisi mundial causada per la pandèmia de la Covid-19 ha agreujat. De fet, aquesta crisi, per la seva intensitat, gravetat i extensió geogràfica, ha amagat moltes altres emergències humanitàries que afligeixen milions de persones relegant iniciatives i ajudes internacionals, essencials i urgents per a salvar vides, a un segon pla en les agendes polítiques nacionals. Però «aquest no és un temps per a l'oblit. Que la crisi que estem afrontant no ens faci deixar de banda tantes altres situacions d'emergència que comporten el sofriment de moltes persones (Missatge Urbi et Orbi, 12 d'abril de 2020).

A la llum dels tràgics esdeveniments que han caracteritzat l'any 2020, faig aquest Missatge dedicat als desplaçats interns, a tots els qui han experimentat i continuen encara avui vivint situacions de precarietat, abandó, marginació i rebuig a causa de la Covid-19.

Voldria començar referint-me a l'escena que va inspirar el papa Pius XII en la redacció de la constitució apostòlica *Exsul familia* (1 d'agost del 1952). En la fugida a Egipte, l'infant Jesús va experimentar, juntament amb els seus pares, la tràgica condició de desplaçat i refugiat, «marcada per la por, la incertesa, les incomoditats (cf. *Mt* 2,13-15,19-23). Lamentablement, en els nostres dies, milions de famílies poden reconèixer-se en aquesta trista realitat. Gairebé cada dia la televisió i els diaris donen notícia de refugiats que fugen de la fam, de la guerra, d'altres perills greus, a la recerca de seguretat i d'una vida digna per a ells mateixos i per als seus familiars» (Àngelus, 29 de desembre del 2013). Je-

sús està present en cada un d'ells, obligat —com en temps d'Herodes— a fugir per a salvar-se. Som cridats a reconèixer en els seus rostres el rostre de Crist, famolenc, assedegat, despullat, malalt, foraster i empresonat, que ens interpel·la (cf. *Mt* 25,31-46). Si el reconeixem, serem nosaltres els qui li agraiem haver-lo conegut, estimat i servit.

Els desplaçats interns ens ofereixen aquesta oportunitat d'encontre amb el Senyor, «fins i tot si als nostres ulls els costa de reconèixer-lo: amb la roba esquinçada, els peus bruts, el rostre deformat, el cos nafrat, incapaç de parlar la nostra llengua» (Homilia, 15 de febrer de 2019). Es tracta d'un repte pastoral al qual som cridats a respondre amb els quatre verbs que vaig indicar en el Missatge per a aquesta mateixa Jornada de 2018: acollir, protegir, promoure i integrar. A aquests quatre voldria afegir-hi ara unes altres sis parelles de verbs, que es corresponen a accions molt concretes vinculades entre elles en una relació de causa-efecte.

Cal conèixer per a comprendre. El coneixement és un pas necessari cap a la comprensió de l'altre. Ho ensenya Jesús mateix a l'episodi dels deixebles d'Emmaús: «Mentre conversaven i discutien, Jesús mateix se'ls va acostar i es posà a caminar amb ells, però els seus ulls eren incapaços de reconèixer-lo» (*Lc* 24,15-16). Quan parlem de migrants i desplaçats ens limitem massa sovint a números. Però no són números, sinó persones! Si les trobem podrem conèixer-les. I si coneixem les seves històries aconseguirem entendre. Podrem entendre, per exemple, que la precarietat que hem experimentat amb sofriment a causa de la pandèmia, és un element constant en la vida dels desplaçats.

Cal fer-se proïsme per a servir. Sembla una cosa òbvia, però sovint no ho és. «Un samarità que anava de viatge va arribar prop d'ell, el veié i se'n compadí. S'hi acostà, li amorosí les ferides amb oli i vi i les hi embenà; després el pujà a la seva pròpia cavalcadura, el dugué a l'hostal i se'n va ocupar» (*Lc* 10,33-34). Les pors i els prejudicis —molts prejudicis—, ens fan mantenir les distàncies amb altres persones i sovint ens impedeixen «acostar-nos al proïsme» i servir-lo amb amor. Acostar-se al proïsme significa, sovint, estar disposats a córrer riscos, com ens han ensenyat tants metges i personal sanitari en els últims mesos. Aquest ser a prop per a servir va més enllà de l'estricta sentit del deure. L'exemple més gran ens el va deixar Jesús quan va rentar els peus als seus deixebles: es va treure el mantell, es va ajupir i es va embrutar les mans (cf. *Jn* 13,1-15).

Per a reconciliar-se cal escoltar. Ens ho ensenya Déu mateix, que va voler escoltar el gemec de la humanitat amb oïdes humanes enviant el seu Fill al món: «Déu ha estimat tant el món que ha donat el seu Fill únic perquè no es perdi ningú dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna» (*Jn* 3,16). L'amor, aquell que reconcilia i salva, comença per una escolta activa. En el món d'avui es multipliquen els missatges, però s'està perdent la capacitat d'escoltar. Només a través d'una escolta humil i atenta podrem arribar a reconciliar-nos de veritat. Durant el 2020, el silenci s'ha apoderat durant setmanes dels nostres carrers, un silenci dramàtic i inquietant que, malgrat això, ens va donar l'oportunitat d'escoltar el crit dels més vulnerables, dels desplaçats i del nostre planeta greument malalt. I, gràcies a aquesta escolta, tenim l'oportunitat de reconciliar-nos amb

el proïme, amb molts descartats, amb nosaltres mateixos i amb Déu, que mai no es cansa d'oferir-nos la seva misericòrdia.

Per a créixer s'ha de compartir. Per a la primera comunitat cristiana, l'acció de compartir era un dels pilars fonamentals: «La multitud dels creients tenia un sol cor i una sola ànima, i cap d'ells no considerava com a propis els béns que posseïa, sinó que tot estava al servei de tots» (Ac 4,32). Déu no va voler que els recursos del nostre planeta beneficiessin únicament uns quants. No, el Senyor no va voler això! La pandèmia ens ha recordat que tots som al mateix vaixell. Adonar-nos que tenim les mateixes preocupacions i temors comuns ens ha demostrat, un cop més, que ningú no se salva sol. Per a créixer realment, hem de créixer junts, compartint allò que tenim, com aquell noi que va oferir a Jesús cinc pans d'ordi i dos peixos. I van ser suficients per a cinc mil persones! (cf. Jn 6,1-15).

Cal involucrar-se per a promoure. Així ho va fer Jesús amb la dona samaritana (cf. Jn 4,1-30). El Senyor es va acostar, la va escoltar, va parlar al seu cor per a després guiar-la cap a la veritat i transformar-la en anunciadora de la bona nova: «Veniu a veure un home que m'ha dit tot el que he fet. No deu ser el Messies?» (v. 29). A vegades, l'impuls de servir els altres ens impedeix veure'n les riqueses. Si volem realment promoure les persones a les quals oferim assistència, hem d'involucrar-les i fer-les protagonistes del seu rescat mateix. La pandèmia ens ha recordat com n'és, d'essencial, la corresponsabilitat i que només amb la col·laboració de tots —fins i tot de les categories sovint subestimades— és possible encarar la crisi. Hem de «motivar espais on tots puguin sentir-se convocats i permetre noves formes d'hospitalitat, de

fraternitat i de solidaritat (Meditació a la plaça de Sant Pere, 27 de març del 2020).

És indispensable col·laborar per a construir. Això és el que l'apòstol sant Pau recomana a la comunitat de Corint: «Germans, en nom de nostre Senyor Jesucrist, us demano que aneu tots d'acord i que no hi hagi divisions entre vosaltres, sinó que estigueu ben units en un sol pensament i en un sol parer» (1Co 1,10). La construcció del Regne de Déu és un compromís comú de tots els cristians i per això es requereix que aprenguem a col·laborar, sense deixar-nos temptar per la gelosia, les discòrdies i les divisions. I en el context actual, cal reiterar que «aquest no és el temps de l'egoisme, perquè el desafiament que afrontem ens uneix a tots i no fa excepció de persones» (Missatge Urbi et orbi, 12 d'abril del 2020). Per a preservar la casa comuna i fer tot el possible per tal que s'assembli cada vegada més al pla original de Déu, hem de comprometre'ns a garantir la cooperació internacional, la solidaritat global i el compromís local, sense deixar fora ningú.

Voldria concloure amb una oració suggerida per l'exemple de sant Josep, de manera especial quan es va veure obligat a fugir a Egipte per salvar l'Infant.

Pare, vós vau encomanar a sant Josep el més valuós que teníeu: l'Infant Jesús i la seva mare, per a protegir-los dels perills i les amenaces dels malvats.

Concediu-nos també a nosaltres de poder experimentar la seva protecció i la seva ajuda. Ell, que va patir el sofriment de qui fugí a causa de l'odi dels poderosos, feu que pugui consolar i protegir tots els germans i germanes que, empesos per les guerres, la pobresa i les necessitats, abandonen la seva casa i la seva terra per a po-

sar-se en camí, com a refugiats, cap a llocs més segurs.

Ajudeu-los, per la seva intercessió, a tenir la força per a continuar endavant, el consol en la tristesa, el valor en la prova.

Doneu als qui els acullen una mica de la tendresa d'aquest pare just i savi que va estimar Jesús com un fill veritable i va sostenir Maria durant el camí.

Que ell, que es guanyava el pa amb el treball de les seves mans, pugui proveir del necessari als qui la vida els ho ha pres tot, i donar-los la dignitat d'un treball i la serenitat d'una llar.

Us ho demanem per Jesucrist, el vostre Fill, que sant Josep va salvar en fugir a Egipte, i per intercessió de Maria Verge, a la qual va estimar com espòs fidel d'acord amb la vostra voluntat. Amén.

Francesc, papa

Missatge del papa Francesc per a la Jornada mundial de les missions 2020

«Aquí em tens. Envia-m'hi» (Is 6,8)
18 d'octubre del 2020

Roma, 31-5-2020.

Benvolguts germans i germanes,

Dono gràcies a Déu per la dedicació amb què es va viure a tota l'Església el Mes missioner extraordinari durant el pasat mes d'octubre. Estic segur que va contribuir a estimular la conversió missionera de moltes comunitats gràcies al camí indicat pel tema: «Batejats i enviats: l'Església de Crist en missió en el món».

En aquest any, marcat pels sofriments i desafiaments ocasionats per la pandèmia de la Covid-19, aquest camí missioner de

tota l'Església continua a la llum de la paraula que trobem en el relat de la vocació del profeta Isaïes: «Aquí em tens. Envia-m'hi» (Is 6,8). És la resposta sempre nova a la pregunta del Senyor: «Qui hi enviaré?» (ibíd.). Aquesta crida ve del cor de Déu, de la seva misericòrdia que interpel·la tant l'Església com la humanitat en l'actual crisi mundial. «De la mateixa manera que va passar als deixebles de l'Evangeli, ens va sorprendre una tempesta inesperada i furient. Ens vam adonar que érem a la mateixa barca, tots fràgils i desorientats; però, al mateix temps, importants i necessaris, tots cridats a remar junts, tots amb la necessitat de confortar-nos mútuament. En aquesta barca hi som tots. Com aquells deixebles, que parlen amb una única veu i amb angoixa diuen: «Morirem» (cf. Mc 4,38), també nosaltres descobrim que no podem continuar cadascun de nosaltres per compte nostre, sinó només junts» (Meditació a la plaça de Sant Pere, 27 de març del 2020). Estem realment espantats, desorientats i atemorits. El dolor i la mort ens fan experimentar la nostra fragilitat humana, però al mateix temps tots som conscients que compartim un fort desig de vida i d'alliberament del mal. En aquest context, la crida a la missió, la invitació a sortir de nosaltres mateixos per amor de Déu i del proïsme, es presenta com una oportunitat per a compartir, servir i intercedir. La missió que Déu ens confia a cadascun de nosaltres ens fa passar del jo temorós i tancat al jo retrobat i renovat pel do d'un mateix.

En el sacrifici de la creu, on es compleix la missió de Jesús (cf. Jn 19,28-30), Déu revela que el seu amor és per a tots i cada un de nosaltres (cf. Jn 19,26-27). I ens demana la nostra disponibilitat personal per a ser enviats, perquè ell és Amor en un moviment

perenne de missió, sempre sortint de si mateix per donar vida. Per amor als homes, Déu Pare va enviar el seu Fill Jesús (cf. *Jn* 3,16). Jesús és el missioner del Pare: la seva persona i la seva obra estan en total obediència a la voluntat del Pare (cf. *Jn* 4,34; 6,38; 8,12-30; *He* 10,5-10). Per part seva, Jesús, crucificat i ressuscitat per nosaltres, ens atrau en el seu moviment d'amor; amb el seu mateix Esperit, que anima l'Església, ens fa deixebles de Crist i ens envia en missió al món i a tots els pobles.

«La missió, l'Església en sortida», no és un programa, una intenció que s'aconsegueix mitjançant un esforç de voluntat. És Crist qui treu l'Església d'ella mateixa» (*Sin Él no podemos hacer nada*, LEV-San Pablo, 2019, 16-17). Déu sempre ens estima primer i amb aquest amor ens troba i ens crida. La nostra vocació personal ve del fet que som fills i filles de Déu en l'Església, la seva família, germans i germanes en aquella caritat que Jesús ens testimonia. Malgrat això, però, tots tenim una dignitat humana fonamentada en la crida divina a ser fills de Déu, per a convertir-nos per mitjà del sagrament del baptisme i per la llibertat de la fe en allò que som des de sempre en el cor de Déu.

Haver rebut gratuïtament la vida constitueix ja una invitació implícita a entrar en la dinàmica de l'entrega d'un mateix: una llavor que madurarà en els batejats, com a resposta d'amor en el matrimoni i en la virginitat pel regne de Déu. La vida humana neix de l'amor de Déu, creix en l'amor i tendeix vers l'amor. Ningú no està exclòs de l'amor de Déu, i en el sant sacrifici de Jesús, el Fill a la creu, Déu va vèncer el pecat i la mort (cf. *Rm* 8,31-39). Per a Déu, el mal —fins i tot el pecat— es converteix en un desafiament per estimar i estimar cada

vegada més (cf. *Mt* 5,38-48; *Lc* 23,33-34). Per això, en el misteri pasqual, la misericòrdia divina guareix la ferida original de la humanitat i es vessa sobre tot l'univers. L'Església, sagrament universal de l'amor de Déu per al món, continua la missió de Jesús en la història i ens envia pertot arreu perquè, a través del nostre testimoniatge de fe i de l'anunci de l'Evangelí, Déu continuï manifestant el seu amor i pugui tocar i transformar cors, ments, cossos, societats i cultures, en tot lloc i temps.

La missió és una resposta lliure i conscient a la crida de Déu, però podem percebre-la només quan vivim una relació personal d'amor amb Jesús viu en la seva Església. Preguntem-nos: ¿Estem a punt per a rebre la presència de l'Esperit Sant en la nostra vida, per escoltar la crida a la missió, tant en la vida del matrimoni com de la virginitat consagrada o del sacerdoti ordenat, com també en la vida ordinària de cada dia? ¿Estem disposats a ser enviats a qualsevol lloc per a donar testimoniatge de la nostra fe en Déu, Pare misericordiós, per a proclamar l'Evangelí de salvació de Jesucrist, per a compartir la vida divina de l'Esperit Sant en l'edificació de l'Església? ¿Estem a punt, com Maria, Mare de Jesús, per a posar-nos al servei de la voluntat de Déu sense condicions (cf. *Lc* 1,38)? Aquesta disponibilitat interior és molt important per a poder respondre a Déu: «Aquí em teniu, Senyor. Envieu-m'hi» (cf. *Is* 6,8). I tot això no en abstracte, sinó en l'avui de l'Església i de la història.

Comprendre el que Déu ens està dient en aquests temps de pandèmia també es converteix en un desafiament per a la missió de l'Església. La malaltia, el sofriment, la por, l'aïllament ens interpel·len. Ens qüestiona la pobresa dels qui moren sols,

dels desnonats, dels que perden el treball i el sou, dels qui no tenen llar ni menjar. Ara, que tenim l'obligació de mantenir la distància física i de romandre a casa, estem convidats a redescobrir que necessitem relacions socials, i també la relació comunitària amb Déu. Lluny d'augmentar la desconfiança i la indiferència, aquesta condició hauria de fer-nos més atents a la nostra manera de relacionar-nos amb els altres. I la pregària, mitjançant la qual Déu toca i mou el nostre cor, ens obre a les necessitats d'amor, dignitat i llibertat dels nostres germans, així com a la cura de tota la creació. La impossibilitat de reunir-nos com a Església per a celebrar l'eucaristia ens ha fet compartir la condició de moltes comunitats cristianes que no poden celebrar la missa cada diumenge. En aquest context, la pregunta que Déu fa: «Qui hi enviaré?», es renova i espera la nostra resposta generosa i convençuda: «Aquí em teniu. Envieu-m'hi» (*Is* 6,8). Déu continua cercant persones per a enviar al món i a cada pobre, per a testimoniar el seu amor, la seva salvació del pecat i de la mort, el seu alliberament del mal (cf. *Mt* 9,35-38; *Lc* 10,1-12).

La celebració de la Jornada mundial de la missió també significa reafirmar com la pregària, la reflexió i l'ajuda material de les vostres ofrenes són oportunitats per a participar activament en la missió de Jesús en la seva Església. La caritat, que s'expressa en la col·lecta de les celebracions litúrgiques del tercer diumenge d'octubre, té com a objectiu donar suport a la tasca missionera realitzada en nom meu per les Obres Missionals Pontifícies, per a afrontar les necessitats espirituals i materials dels pobles i les Esglésies de tot el món i per a la salvació de tots.

Que la Benaurada Verge Maria, estel de l'evangelització i consol dels afligits, deïxebla missionera del seu fill Jesús, continui intercedint per nosaltres i sostenint-nos.

Francesc, papa

Missatge del papa Francesc per a la IV Jornada mundial dels pobres 2020

Roma, 13-6-2020

«Allarga la mà al pobre» (cf. *Sir* 7,32).
15 de novembre del 2020
(Diumenge XXXIII del temps ordinari)

«Allarga la mà al pobre» (cf. *Sir.* 7,32). L'antiga saviesa ha formulat aquestes paraules com un codi sagrat que cal seguir en la vida. Avui ressonen amb tot el seu significat per ajudar-nos també a nosaltres a posar la nostra mirada en l'essencial i a superar les barreres de la indiferència. La pobresa sempre assumeix rostres diferents que requereixen una atenció especial en cada situació particular; en cada una d'elles podem trobar Jesús, el Senyor, que ens va revelar que estaria present en els seus germans més dèbils (cf. *Mt* 25,40).

1. Agafem a les nostres mans l'Eclesiàstic, també conegut com Siràcida, un dels llibres de l'Antic Testament. Aquí trobem les paraules d'un mestre savi que va viure uns dos-cents anys abans de Crist. Ell cercava la saviesa que fa els homes millors i capaços d'escrutar en profunditat les vicissituds de la vida. Ho va fer en un moment de dura prova per al poble d'Israel, un temps de dolor, dol i misèria ocasionat pel domini de les potències estrangeres. Essent un gran home de fe, arrelat en les tradicions dels seus avantpassats, el seu

primer pensament va ser adreçar-se a Déu per a demanar-li el do de la saviesa. I el Senyor el va ajudar.

Des de les primeres pàgines del llibre, el Siràcida exposa els seus consells sobre moltes situacions concretes de la vida, i la pobresa n'és una. Insisteix en el fet que en l'angoixa cal confiar en Déu: «Redreça el teu cor, sigues valent i no t'espantis en els moments difícils. Agafa't al Senyor, no te n'apartis, que a la fi de la vida seràs enaltit. Accepta tot el que et pugui venir i sigues pacient quan et vegis humiliat; perquè, com en el foc es prova l'or, en la fornada de la humiliació són provats els escollits. En les malalties i en la pobresa, fes confiança a Déu. Confia en Déu i ell t'ajudarà, ves pel camí dret i espera en ell. Vosaltres que venereu el Senyor, compteu que és misericordiós; no us allunyeu d'ell, no fos cas que caiguéssiu» (2,2-7).

2. Pàgina rere pàgina descobrim un compendi de suggeriments sobre com actuar a la llum d'una relació íntima amb Déu, creador i amant de la creació, just i provident amb tots els seus fills. Malgrat això, la referència a Déu no impedeix mirar l'home concret; al contrari, les dues coses estan molt lligades.

Ho demostra clarament el passatge del qual s'agafa el títol d'aquest missatge (cf. 7,29-39). La pregària a Déu i la solidaritat amb els pobres i amb els qui sofreixen són inseparables. Per a celebrar un culte que sigui agradable al Senyor, cal reconèixer que tota persona, fins i tot la més indigent i menyspreada, porta impresa en ella la imatge de Déu. D'aquesta atenció deriva el do de la benedicció divina, atreta per la generositat que es practica envers el pobre. Per tant, el temps que es dedica a la pregària mai no pot convertir-se en una

coartada per a desatendre el proïsme necessitat, sinó tot al contrari: la benedicció del Senyor davalla sobre nosaltres i la pregària aconsegueix el seu propòsit quan va acompanyada del servei als pobres.

3. Com n'és, d'actual, aquest antic ensenyament, també per a nosaltres! En efecte, la Paraula de Déu va més enllà de l'espai, del temps, de les religions i de les cultures. La generositat que sosté el dèbil, consola l'afligit, alleuja els sofriments, torna la dignitat als qui n'estan privats, és una condició per a una vida plenament humana. L'opció per dedicar-se als pobres i atendre les seves moltes i diverses necessitats no pot estar condicionada pel temps que disposem o per interessos privats, ni per projectes pastorals o socials desencarnats. El poder de la gràcia de Déu no pot ser sufocat per la tendència narcisista a posar-se sempre un mateix en primer lloc.

Mantenir la mirada envers el pobre és difícil, però molt necessari per a donar a la nostra vida personal i social la direcció correcta. No es tracta de fer servir moltes paraules, sinó de comprometre concretament la vida, moguts per la caritat divina. Cada any, amb la Jornada mundial dels pobres, torno sobre aquesta realitat fonamental per a la vida de l'Església, perquè els pobres estan i estaran sempre amb nosaltres (cf. Jn 12,8) per a ajudar-nos a acollir la companyia de Crist en la nostra vida quotidiana.

4. L'encontre amb una persona en condició de pobresa sempre ens provoca i interroga. Com podem ajudar a eliminar o almenys alleujar la seva marginació i sofriment? Com podem ajudar-la en la seva pobresa espiritual? La comunitat cristiana està cridada a involucrar-se en aquesta experiència de compartir, amb la consciència

que no li és permès delegar-la a altres. I per ajudar els pobres és fonamental viure la pobresa evangèlica en primera persona. No podem sentir-nos «bé» quan un membre de la família humana és deixat al marge i es converteix en una ombra. El crit silenciós de tants pobres ha de trobar el poble de Déu en primera línia, sempre i arreu, per a donar-los veu, defensar-los i solidaritzar-se amb ells davant tanta hipocresia i tantes promeses incomplertes, i convidar-los a participar en la vida de la comunitat.

És cert, l'Església no té solucions generals per proposar, però ofereix, amb la gràcia de Crist, el seu testimoniatge i els seus gestos de compartició. També se sent amb l'obligació de presentar les exigències dels qui no tenen el necessari per a viure. Recordar a tothom el gran valor del bé comú és per al poble cristià un compromís de vida que es realitza en l'intent de no oblidar cap d'aquells la humanitat dels quals és violada en les necessitats fonamentals.

5. Allargar la mà fa descobrir, en primer lloc, a qui ho fa, que dins nostre hi ha la capacitat de realitzar gestos que donen sentit a la vida. Quantes mans esteses es veuen cada dia! Lamentablement, passa cada cop més sovint que la premsa ens arrossega a una voràgine d'indiferència, fins al punt que ja no se sap reconèixer més tot el bé que quotidianament es realitza en silenci i amb gran generositat. Així passa que, només quan s'esdevenen fets que alteren el curs de la nostra vida, els nostres ulls es tornen capaços de percebre la bondat dels sants «de la porta del costat», «d'aquells que viuen a prop nostre i són un reflex de la presència de Déu» (Exhort. ap. *Gaudete et exsultate*, 7), però dels quals

ningú no parla. Les males notícies són tan abundants a les pàgines dels diaris, en els llocs d'Internet i a les pantalles de televisió, que ens convencen que el mal regna sobirà. No és així. És cert que està sempre present la maldat i la violència, l'abús i la corrupció, però la vida està entreteixida d'actes de respecte i generositat que no sols compensen el mal, sinó que ens empenyen a anar més enllà i a estar plens d'esperança.

6. Allargar la mà és un signe: un signe que recorda immediatament la proximitat, la solidaritat, l'amor. En aquests mesos, en els quals el món sencer ha estat com aclaparat per un virus que ha portat dolor i mort, descoratjament i desconcert, quantes mans esteses hem pogut veure! La mà estesa de la infermera i de l'infermer que, més enllà de les seves hores de treball, es queden per cuidar els malalts. La mà estesa del qui treballa a l'Administració i proporciona els mitjans per a salvar el major nombre possible de vides. La mà estesa del farmacèutic, que està exposat a moltes peticions en un contacte arriscat amb la gent. La mà estesa del prevere, que beneeix amb el cor esqueixat. La mà estesa del voluntari, que socorre els qui viuen al carrer i els qui, malgrat tenir un sostre, no tenen res per menjar. La mà estesa d'homes i dones que treballen per a proporcionar serveis essencials i seguretat. I unes altres mans esteses més que podríem descriure fins compondre una lletania de bones obres. Totes aquestes mans han desafiat el contagi i la por de donar suport i consol.

7. Aquesta pandèmia va arribar de sobte i ens va agafar desprevinguts, deixant una gran sensació de desorientació i impotència. Però la mà estesa envers el

pobre no va arribar d'immediat, sinó que, més aviat, ofereix el testimoniatge de com ens preparem per a reconèixer el pobre per a sostenir-lo en temps de necessitat. No s'improvisen, els instruments de misericòrdia. Cal un entrenament quotidià, que procedeixi de la consciència de com necessitem, nosaltres els primers, una mà estesa cap a nosaltres.

Aquest moment que estem vivint ha posat en crisi moltes certeses. Ens sentim més pobres i dèbils perquè hem experimentat el sentit del límit i la restricció de la llibertat. La pèrdua de treball, dels afectes més estimats i la falta de les relacions interpersonals habituals han obert de cop horitzons que ja no estàvem acostumats a observar. Les nostres riqueses espirituals i materials van ser posades en qüestió i descobrim que teníem por. Tancats en el silenci de casa nostra, redescobrim la importància de la senzillesa i de mantenir la mirada fixada en allò que és essencial. Hem madurat l'exigència d'una nova fraternitat, capaç d'ajuda recíproca i d'estima mútua. Aquest és un temps favorable per a «tornar a sentir que ens necessitem els uns als altres, que tenim una responsabilitat pels altres i pel món [...]». Ja hem tingut molt de temps de degradació moral, burlant-nos de l'ètica, de la bondat de la fe, de l'honestetat [...]. Aquesta destrucció de tot fonament de la vida social acaba enfrontant-nos els uns als altres per a preservar els interessos propis, provoca el sorgiment de noves formes de violència i crueltat i impedeix el desenvolupament d'una veritable cultura de la cura de l'ambient» (Carta enc. *Laudato si'*, 229). En definitiva, les greus crisis econòmiques, financeres i polítiques no acabaran mentre permetem que la responsabilitat que cadascú ha de

sentir envers el proïsme i envers cada persona romanguí adormida.

8. «Allarga la mà al pobre» és, per tant, una invitació a la responsabilitat i un compromís directe de tots aquells que se senten part del mateix destí. És una crida a portar les càrregues dels més dèbils, com ho recorda sant Pau: «Per l'amor, feu-vos servents els uns dels altres. En efecte, tota la Llei troba la seva plenitud en un sol manament, que és aquest: Estima els altres com a tu mateix» (Ga 5,13-14; 6,2). L'Apòstol ensenya que la llibertat que ens ha estat donada amb la mort i la resurrecció de Jesucrist és per a cada un de nosaltres una responsabilitat per a posar-nos al servei dels altres, especialment dels més dèbils. No es tracta d'una exhortació opcional, sinó que condiona l'autenticitat de la fe que professem.

El llibre de l'Eclesiàstic ve de nou a ajudar-nos: suggereix accions concretes per a donar suport als més dèbils i també empra algunes imatges evocadores. En un primer moment pren en consideració la debilitat dels qui estan tristos: «No t'allunyis dels qui ploren» (7,34). El període de pandèmia ens va obligar a un aïllament forçós, fins i tot impedit que poguéssim consolar i romandre a prop d'amics i coneguts afligits per la pèrdua dels seus éssers estimats. I continua dient l'autor sagrat: «No deixis de visitar els malalts» (7,35). Hem experimentat la impossibilitat d'estar a prop dels qui sofreixen, i al mateix temps hem pres consciència de la fragilitat de la nostra existència. En resum, la Paraula de Déu mai no ens deixa tranquils i continua estimulant-nos cap al bé.

9. «Allarga la mà al pobre» destaca, per contrast, l'actitud dels qui tenen les mans a les butxaques i no es deixen commoure

per la pobresa, de la qual sovint són també còmplices. La indiferència i el cinisme en són l'aliment diari. Quina diferència respecte a les mans generoses que hem descrit! De fet, hi ha mans esteses per a polsar ràpidament les tecles d'un ordinador i moure sumes de diners d'una part del món a una altra, decretant la riquesa d'oligarques estretes i la misèria de multituds o el fracàs de nacions senceres. Hi ha mans esteses per acumular diners amb la venda d'armes que altres mans, fins i tot de nens, empraran per sembrar mort i pobresa. Hi ha mans esteses que entre ombres intercanvien dosis de mort per enriquir-se i viure en el luxe i la disbauxa efímers. Hi ha mans esteses que per sotamà intercanvien favors il·legals per guanys fàcils i corruptes. I també hi ha mans esteses que, en el puritanisme hipòcrita, estableixen lleis que ells mateixos no observen.

En aquest panorama, els exclosos continuen esperant. Per a poder sostenir un estil de vida que exclou els altres, o per a poder entusiasmar-se amb aquest ideal egoïsta, s'ha desenvolupat una globalització de la indiferència. Gairebé sense advertir-ho, ens tornem incapaços de compadir-nos davant els clamors dels altres, ja no plorem davant el drama dels altres ni ens interessa cuidar-los, com si tot fos una responsabilitat aliena que no ens incumbeix (Exhort. ap. *Evangelii gaudium*, 54). No podem ser feliços fins que aquestes mans que sembren la mort es transformin en instruments de justícia i de pau per a tot el món.

10. «En tot el que fas, pensa en el teu últim destí» (Sl 7,36). Aquesta és l'expressió amb què el Siràcida conclou la seva reflexió. El text es presta a una doble interpretació. La primera fa evident que sem-

pre hem de tenir present la fi de la nostra existència. Recordar-nos del nostre destí comú pot ajudar-nos a portar una vida més atenta envers aquell que és més pobre i no ha tingut les mateixes possibilitats que nosaltres. Hi ha també una segona interpretació, que evidencia més bé el propòsit, l'objectiu cap on cadascú tendeix. És la finalitat de la nostra vida, que requereix un projecte per realitzar i un camí per recórrer sense cansar-se. I bé, la finalitat de cada una de les nostres accions no pot ser altra que l'amor. Aquest és l'objectiu vers el qual ens dirigim i res no pot distreure'ns-en. Aquest amor és compartició, és dedicació i servei, però comença amb el descobriment que nosaltres som els primers estimats i moguts a l'amor. Aquesta finalitat apareix en el moment en què l'infant es troba amb el somriure de la mare i se sent estimat pel fet mateix d'existir. Fins i tot un somriure que compartim amb el pobre és una font d'amor i ens permet viure en l'alegria. La mà estesa, doncs, sempre pot enriquir-se amb el somriure de qui no fa pesar la seva presència i l'ajuda que ofereix, sinó que només s'alegra de viure segons l'estil dels deixebles de Crist.

En aquest camí d'encontre quotidià amb els pobres, ens acompanya la Mare de Déu, que, de manera particular, és la Mare dels pobres. La Verge Maria coneix de prop les dificultats i sofriments dels qui estan marginats, perquè ella mateixa es va trobar infantant el Fill de Déu en una establia. Per l'amenaça d'Herodes, amb Josep, el seu espòs i el petit Jesús, va fugir a un altre país, i la condició de refugiats va marcar la Sagrada Família durant alguns anys. Que la pregària a la Mare dels pobres pugui reunir els seus fills predilectes i tots aquells que els serveixen en el nom

de Crist. I que aquesta mateixa pregària transformi la mà estesa en una abraçada de comunió i de renovada fraternitat.

Francesc, papa

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat.
C/ Armenteres 35
08980 Sant Feliu de Llobregat
Tel. 93 632 76 30 - Fax 93 632 76 31
butlleti@bisbatsantfeliu.cat
www.bisbatsantfeliu.cat